

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Corsanummer : BV25.0018
Datum vergadering : 5 februari 2025

Aanwezig in de raadszaal

Commissieleden

Leefbaar 3B : Johan Philippens, Terry Duivesteijn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Mark Bik, Ton Jansen
CDA : Jan-Willem van den Beukel, Job Halkes, Wouter de Ruiter
VVD : Ed van Santen, Nathalie van Bakel, Ivo de Graaf
D66 : Brecht Weerheijm, Erik Jonker, Bert Bakker
CU : Kees-Willem Markus, Bram Oostdijk
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Manon van Splunter
PvdA : Hamid Azzouzi, Nanno Scheringa, Sonnie Biharie
VOOR Lansingerland : Petrine van Olst

Burgemeester : Pieter van de Stadt

Wethouders : Simon Fortuyn, Michiel Muis, Titia Cnossen

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Afwezig

VVD : Matthijs Machielse

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Ik open de vergadering van de commissie Algemeen Bestuur van de gemeente Lansingerland. Het is vandaag 5 februari 2025. Mede namens de commissiegriffier, welkom kijkers en luisteraars op de webcast, de online uitzending op de webcast. Welkom collegeleden, welkom aan de insprekers, de heren Houweling, Van Vliet en Ganef. Welkom belangstellenden, ook op de tribune verder, welkom ambtenaren. En last but not least, u, commissieleden, hartelijk welkom vanavond. Ik zie dat alle fracties aanwezig zijn.

2. Inspreker(s)

De voorzitter: Dan zijn we toe aan agendapunt 2, dat zijn de insprekers. Er zijn vanavond, zoals ik al bij de opening aangaf, drie insprekers die allen komen inspreken over het onderwerp dat vanavond op de agenda staat, namelijk agendapunt 5.a, de bestuursovereenkomst Lansingerland. Eventueel is de schriftelijke, sommige schriftelijke bijdragen, die zijn al naar u toegestuurd. Elke inspreker heeft vijf minuten en we beginnen met de heer Houweling. Hij komt spreken over het onderdeel Chrysantenweg. En heeft een toelichting op het initiatief 3c betreffende de Chrysantenweg dus. Daarna gaan we naar de

heer Van Vliet en dan gaan we naar de heer Ganef. Dan gaan we naar de heer Houweling. Goedenavond.

Inspreker 1: Goedenavond. Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik weet niet hoe het werkt. Dus het is best spannend.

De voorzitter: U houdt gewoon uw verhaal en dan komt het zeker goed.

Inspreker 1: En als ik me voorstel, gaat dat van die vijf minuten of komt dat er netto bij?

De voorzitter: Uw tijd gaat pas in als u begint.

Inspreker 1: Mijn naam is Marc Houweling. Geboren in Bergschenhoek, wonend in Bleiswijk. En ik mag de vierde generatie zijn die van het jaar een honderdjarig familiebedrijf leidt, dat in alle dorpskernen van Berkel, Bleiswijk en Bergschenhoek gezeten heeft. Op het moment in Bleiswijk. Op de Klappolder, daar is de Chrysantenweg. En ik heb gevraagd of ik vanavond wat mocht zeggen, omdat de ontwikkeling van de Chrysantenweg ineens in een stroomversnelling komt vanwege het bestuursakkoord wat vanavond besproken wordt. En ik wil alleen een klein beetje een toelichting geven over wat het initiatief en wat de initiatiefnemers achter de Chrysantenweg zijn. Dat zijn lokale ondernemers. Mijn neef en ik zaten in bestuur van zowel VNO-NCW als ondernemend Lansingerland. En wij vernamen steeds meer, volgens mij net als de raad, wat mij ter ore is gekomen, dat de projectontwikkelaars voorrang leken te krijgen op lokale ondernemers. En vanuit die ondernemers kwam steeds meer de vraag van, heb je nog ruimte voor ons? Kan je wat ontwikkelen? En toen hoorden we dat de Chrysantenweg op de nominatie stond en toen hebben we ons hard gemaakt om met lokale ondernemers, wordt die gerelateerd, te kijken of we daar in de toekomst ons konden vestigen. En nogmaals, dat lijkt nu in een stroomversnelling te komen. En de boodschap is eigenlijk van, wij zijn geen projectontwikkelaars, wij zijn lokale ondernemers. Initiatief komt van lokale ondernemers. En voorbeeld wat wij heel vaak gebruikt hebben is, neem slager De With, die zoekt al jarenlang naar een stukje grond, komt niet terecht en dat zou ook op de Chrysantenweg kunnen. Maar wij hebben bijvoorbeeld innovatief op de horticulture, dan ga je glas vervangen voor innovatieve bedrijven die glas waar we in het Oostland mee ons willen profileren op de kaart wil zetten. Tweede stukje binnen de vijf minuten is, er wordt gesproken over milieucategorie 4.1 en over het algemeen denkt men dan gelijk aan vieze bedrijven. Dat wil zeggen, bedrijven die afval verwerken of asfaltcentrales, betoncentrales. Maar onszelf even als voorbeeld nemen, wij worden door de provincie ook koploper circulair genoemd. Wij maken van oud plastic onder andere nieuwe producten. Voor degenen die niet weten wat we doen, 12 maart hebben we de dag van de circulariteit, hebben we open huis. Kan u zelf komen kijken hoe we plastic verwerken om bijvoorbeeld een gieter waar je planten mee water geeft van 100 procent gerecycled plastic. Maar dan moeten we ook gebruikt plastic innemen. En daar heeft bijvoorbeeld wel eens een desinfectant in gezeten. en dat valt onder die milieucategorie. Dus milieucategorie 4.1 wil niet altijd zeggen dat het een vervuilde categorie is. Juist niet. En ik denk dat het goed is om met elkaar daar plannen op te maken. Want als je zelf plannen maakt en dat plein air bespreekt dan worden die plannen niet voor je gemaakt. En de provincie zit er bovenop in het kader van de uitruil van de gronden. En ik denk dat het plan wat wij gemaakt hebben, met de ondernemers nogmaals, benadrukken, lokale ondernemers, dat het een schitterend plan is. Ook richting de natuurgebieden. Vijf minuten?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Houweling. Blijft u nog even staan, want er zullen ongetwijfeld, en dat heb ik al gezien, commissieleden aan u een verhelderende, korte

verhelderende vraag willen stellen. En dat is het geval bij de heer Van den Beukel van het CDA.

De heer Van den Beukel: Dank voor uw inspraak. Heel mooi om ervan te horen dat er lokaal ondernemerschap zit achter de Chrysantenweg, tenminste de ontwikkelplannen, want nu is dat ook natuurlijk lokale ondernemers, onder andere tuinders. Begrijp ik nou goed dat u zegt, u heeft eigenlijk een optie op alle gronden langs de Chrysantenweg met lokale ondernemers? Of een deel? En welk deel dan?

De voorzitter: Mijnheer Houweling, gaat uw gang.

Inspreker 1: Het idee is, we hebben een plan gemaakt om de hele Chrysantenweg op een goede manier te kunnen ontwikkelen. Maar we hebben geen optie op alle gronden. Want dat komt nu in een...

De voorzitter: Nog een keer, mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Oké, heel goed te horen. Het begint met plannen. Maar welke zekerheid heeft u op dit moment dat dan de grond naar u toe zou komen? Want we hebben vaak gezien dat speculanten ook dan er tussen kunnen komen.

Inspreker 1: Ja, dat is een risico. Wij kunnen daar nu mee aan de gang, omdat het bestuursbesluit er ligt. En daarvoor konden we ook nog niet veel, omdat je dan gronden aan... Maar we willen echt, we hebben echt lokale...Ik noem een naam als Koppert, Kerklaan, Reka, Holstein. Allemaal mensen die in de horticulture bezig zijn, die echt in Lansingerland willen blijven. Dat geldt ook voor onszelf. We waren al aan het kijken in Hazerswoude, Benthuisen, maar we willen gewoon in Lansingerland blijven. Ook voor ons personeel. En we hebben veel meer ondernemers en die zijn met elkaar aan het kijken, en misschien vinden we wel een portemonneetje met elkaar, om dat hele gebied te gaan ontwikkelen. Alleen daar moeten we ons nu op gaan oriënteren. Dat is het eerlijke antwoord op de vraag.

De voorzitter: Oké, dan gaan we naar de heer Jumelet met een vraag voor u. De heer Jumelet is van WIJ Lansingerland.

De heer Jumelet: Dank u wel, voorzitter. Begrijp ik het nou goed dat u zegt, in uw antwoord ook op de heer Van den Beukel, eigenlijk door het eventuele bestuursakkoord zijn wij in staat om nu echt die stap te gaan maken als lokale ondernemers op de Chrysantenweg? Mocht het inderdaad anders zijn dat u zegt van, dan moeten wij toch in het ongewisse blijven wat daar gebeurt. Stel ik het dan goed?

De voorzitter: Mijnheer Houweling.

Inspreker 1: Even kijken, heb ik uw vraag goed begrepen dat u zegt van, als we het bestuursbesluit omgedraaid zou worden, dat we dan in het ongewisse blijven? Of heb ik uw vraag niet goed begrepen?

De voorzitter: Mijnheer Jumelet.

De heer Jumelet: Mijn vraag is, helpt het bestuursakkoord u om echt een stap te gaan maken met uw collega's aan de Chrysantenweg om die ontwikkeling te kunnen gaan doen?

Inspreker 1: Jazeker, ja. Tuurlijk, ja.

De voorzitter: Gaan we kijken of er nog meer vragen zijn voor de heer Houweling. Dat is niet het geval. Hartelijk dank voor uw inspraak. Blijf zitten, zou ik zeggen, want dadelijk wordt het agendapunt besproken in de commissie. Dan gaan we nu naar de tweede inspreker. Dat is de heer Van Vliet. En hij komt inspreken over het onderdeel Lange Vaart en dat deel van de bestuursovereenkomst over dat woningbouwgebied. U heeft ook vijf minuten, mijnheer Van Vliet. Gaat uw gang.

Inspreker 2: Dank u wel. Goedenavond allemaal. Mijn naam is Jos van Vliet. Ik wil graag onze punten toelichten met betrekking tot de bestuursovereenkomst Lansingerland. En dan gaat het met name om de Lange Vaart. Als klankbordgroep en aanwonenden van de Korenmolenweg en Lange Vaart zijn wij ruim vijf jaar betrokken bij de burgerparticipatie over de inrichting van het gebied de Lange Vaart. In de vele gesprekken en bijeenkomsten hebben wij een constructieve bijdrage geleverd aan een plan voor woningbouw waarin het dorpse karakter van Bleiswijk, de ontsluiting van de wijk en de verkeersafwikkeling op 2 en 209 essentiële punten zijn. Na vaststelling van het masterplan Lange Vaart, dat was in 2022, heeft de gemeenteraad in september 2023 een startnotitie vastgesteld, waarin de kaders zijn vastgelegd voor een omgevingsplan. Op 13 december jongstleden hebben wij het ontwerp voor de ontsluiting van de woonwijk op de Edisonlaan besproken. Tot onze verbazing werden wij kort daarna, dat is nota bene vier dagen later, geïnformeerd over het stopzetten van de ontwikkeling van de woningbouw aan de Lange Vaart. De reeds getekende bestuursovereenkomst tussen de gemeente en provincie was helaas niet bijgesloten. En die hebben we zelf opgezocht, achterhaald en kritisch doorgenomen. De inhoud van de bestuursovereenkomst vinden wij alarmerend en baart ons grote zorgen. Als klankbordgroep in het participatieproces van de woningbouw aan de Lange Vaart zijn wij niet geïnformeerd over deze langlopende gesprekken met de provincie en we voelen ons voor de gek gehouden. De Lange Vaart, herhaaldelijk opgenomen in de bestuursovereenkomst, is nu opgenomen als zoekgebied voor bedrijventerrein met de categorie HMC-bedrijvigheid van 3.1 en hoger. En dat nota bene binnen de bebouwde kom van Bleiswijk. En de Lange Vaart wordt specifiek benoemd als locatie voor HMC-bedrijvigheid. Wat baart ons zorgen is de leefbaarheid voor de bewoners tussen twee industriegebieden. Dat is onacceptabel. Woningbouw dicht bij het centrum en vijf jaar burgerparticipatie. En het dorpse karakter van Bleiswijk wordt hiermee weggegooid. En dit is wederom onacceptabel. Wij voorzien problemen met de verkeersafwikkeling en daarmee de veiligheid. En dat moet je zien als woonverkeer is anders dan verkeer bedrijven die ook over dezelfde wegen gaan. Er staat een monumentale tuinderschoorsteen die karakteristiek is voor het gebied en ook opgenomen is in het plan woningbouw. In 2005 zijn bouw kavels aan de Korenmolenweg door de gemeente te koop aangeboden. Ik heb de verkoopdocumentatie erop nageslagen en er staat in, de noordzijde van de Lange Vaart wordt als woonbouwlocatie verder ingericht. Wij willen dat recht gedaan wordt aan het participatieproces en de zekerheid dat de Lange Vaart locatie uitsluitend voor woningbouw is bestemd, conform het geldige masterplan, nogmaals, die is in 2022 vastgesteld door de gemeenteraad. Ter afsluiting, het laatste stuk onbebouwde grond tussen de Lange Vaart en de Korenmolenweg ligt binnen de bebouwde kom, is ook de entree naar Bleiswijk en een belangrijke fietsroute naar de Rottemeren. De Lange Vaart is voor woningbouw beschikbaar, heeft ook altijd een status gehad voor woonbestemming. Graag nodigen wij, indien nodig, de raadsleden en het college van de gemeenteraad uit om te kijken naar de locatie waar een en ander wordt gepland. Dank voor uw tijd.

De voorzitter: Dank u wel. Blijft u nog even staan. Ook namens de commissie hartelijk dank voor uw inspreken. En ik ga naar de heer Duivesteijn van Leefbaar 3B.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor uw inspraak. Ik was benieuwd of u de brief van het college al heeft ontvangen over de belofte die zij aan u gedaan heeft?

Inspreker 2: Die hebben wij ontvangen.

De voorzitter: Tweede vraag van de heer...

De heer Duivesteijn: Kunt u daar een waardeoordeel aan hechten van u als klankbordgroep?

De voorzitter: Mijnheer Van Vliet.

Inspreker 2: Er staat in dat de bouwlocatie voor woningbouw nog beschikbaar is en ook voor bouwlocatie verder ingevuld en ingericht gaat worden, zoals dat ook oorspronkelijk de bedoeling is. Dus de bedrijvigheid van HMC die komt te vervallen.

De voorzitter: Laatste vraag van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Zijn daarmee uw zorgen of de zorgen van de klankbordgroep weggenomen ten aanzien van de bedrijventerreinen?

Inspreker 2: Als daadwerkelijk wordt ingevuld zoals in de brief staat, dan zijn de zorgen weggenomen. Ik weet dus niet, als klankbordgroeplid, daadwerkelijk wat de weging is en hoe de, de gemeenteraad kijkt er zo tegenaan, nogmaals, dank je wel. Ik weet dus niet wat de weging is na deze avond. En ik neem aan dat deze avond alleen maar bijdraagt tot een positiviteit in de zin van de bouwlocatie Korenmolenweg, Lange Vaart.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog? Mijnheer Van den Beukel, het CDA.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel voor uw inspraak. Even door op het laatste. Het lijken een beetje twee realiteiten vanuit mijn optiek. Er is een overeenkomst, juridische overeenkomst, ligt voor, waarin staat, Lange Vaart is een zoeklocatie. En er is een toezegging van het college aan u in een brief waarin staat, we zullen hem niet op het lijstje opnemen. Maar wat weegt u dan zwaarder? Die juridische overeenkomst tussen gemeente en provincie, die u als een risico betitelt of die toezegging van het college? Met andere woorden, wat adviseert u de raad eigenlijk om te doen met de overeenkomst?

De voorzitter: Mijnheer Van Vliet.

Inspreker 2: Ik ben wat minder juridisch onderlegd, laat ik dat vooropstellen. De brief, ik ga ervan uit dat de brief, waar de tekst in is genoemd van woningbouw, dat het ook bij kracht wordt en bij daad wordt neergezet, dat het inderdaad ook geen zoekgebied wordt voor HMC-bedrijvigheid.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog vragen aan de heer Van Vliet? Nee? Hartelijk dank voor uw inspraak. Dan gaan we naar de derde inspraak over hetzelfde agendapunt. Dat is de heer Ganef en hij komt inspreken over het onderdeel windenergie. Ook u heeft vijf minuten. Gaat uw gang.

Inspreker 3: Dank u, voorzitter. In de concept bestuursovereenkomst tussen de provincie en de gemeente Lansingerland worden een aantal bestaande afspraken over plannen benoemd met de bedoeling deze nu eindelijk eens te gaan uitvoeren. Het betreft plannen met

betrekking tot werken, wonen en bereikbaarheid. Deze afspraken worden nu gekoppeld aan het feit dat de provincie de zeggenschap over het dossier windenergie heeft overgenomen van de gemeente. Zo bezien is er niets nieuws aan deze overeenkomst. Het lijkt een beetje op hernieuwing van huwelijksgelofte. Eigenlijk nergens voor nodig, maar het gemeentebestuur hecht er wel veel waarde aan. De artikelen die gaan over werken, wonen en bereikbaarheid zijn vrij neutraal beschreven op basis van gelijkwaardigheid tussen provincie en gemeente. De artikelen over wind zijn echter nogal dwingend van karakter en scheppen verwachtingen van de provincie die verder gaan dan alleen de zeggenschap over het windmolendossier. Zo staat er in de overeenkomst dat het college van B&W het vertrouwen uitspreekt dat de provinciale projectbesluitprocedure zorgvuldig en rekening houdend met alle relevante belangen zal worden doorlopen. Het is toch ongelofelijk dat er in een overeenkomst moet worden opgenomen dat de ene partij het vertrouwen uitspreekt in de inspanningsverplichting van de andere partij. Vertrouwen kun je niet afdwingen, dat moet je verdienen. Iets verder staat, de gemeente zal geen juridische procedure starten die in tegenspraak zijn met de uitkomst van de projectbesluitprocedure over windenergie. Waarom staat hier dan niet, de provincie spreekt het vertrouwen uit dat de gemeente geen juridische procedure zal starten? In 2012 heeft de gemeente zich in het windconvenant gecommitteerd aan een inspanningsverplichting om 12 megawatt te realiseren. De provincie gaat uit van 15 megawatt. Gedeputeerde Koning beweerde vanmiddag nog dat dit uit het coalitieakkoord Krachtig Zuid-Holland 2023-2027 komt. Dit coalitieakkoord is een onderlinge overeenkomst tussen vier partijen in het provinciebestuur, VVD, GroenLinks/PvdA, BBB en CDA. Behalve deze vier partijen is niemand verplicht zich aan dit akkoord te houden. Ook het gemeentebestuur niet, waar deze vier partijen niet vertegenwoordigd zijn. Er is geen enkele overeenkomst tussen de provincie en de gemeente waar sprake is van 15 megawatt. Door in de bestuursovereenkomst deze 15 megawatt te noemen kan op zijn minst de indruk ontstaan dat de gemeente akkoord gaat met deze 15 megawatt. Dat moet in ieder geval voorkomen worden. Het is vanzelfsprekend dat de gemeente het omgevingsplan zal aanpassen om woningbouw, bedrijventerreinen en infrastructurele werken mogelijk te maken. Voor wat betreft de opgave wind is de provincie verantwoordelijk, artikel 6.2. Het zal duidelijk moeten zijn dat de gemeente niet op voorhand aanpassingen zal doen aan het omgevingsplan die de komst van windturbines in het open landschap faciliteren. Conclusie, het gemeentebestuur is laaiend enthousiast over de bestuursovereenkomst, zoals ook blijkt uit de presentatie op 22 januari. Volgens het gemeentebestuur zouden er ook geen aanpassingen op dit concept mogelijk zijn. Die zijn er wel. In de Provinciale Statenvergadering van vanmiddag werden de Provinciale Staten en de gemeenteraad van Lansingerland uitgenodigd hun bedenkingen en/of wensen mee te geven. Afhankelijk hiervan zullen de colleges bespreken of wijziging van de bestuursovereenkomst nodig en gewenst is om tot ondertekening te komen. Er zijn wel degelijk tekstuele aanpassingen nodig om te voorkomen dat de provincie, voor wat betreft de opgave wind, allerlei toezeggingen van de gemeente krijgt die niet eerder zijn afgesproken en die ook niet de bedoeling zijn. Tot slot, de omwonenden hebben ook grote vraagtekens over de procedure met betrekking tot de bestuursovereenkomst. Het staat vast dat het onderwerp windmolens erg controversieel is in Lansingerland. De beslissingsbevoegdheid zou dan ook bij de raad moeten komen en niet bij het college. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ganef. Even kijken of er korte, verhelderende vragen aan u gesteld zullen worden door commissieleden. Mijnheer Van den Beukel, CDA.

De heer Van den Beukel: Ook een specifieke vraag die ik net aan uw collega, of een andere spreker stelde, wat adviseert u de raad te doen met deze overeenkomst? Gewoon, wat hoopt u dat eruit komt?

Inspreker 3: Ik hoop dat de raad toch nog met de provincie in overleg gaat om wat tekstuele aanpassingen te doen, zodat we niet meer voor ons kiezen krijgen dan oorspronkelijk al de bedoeling was.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog vragen? Mijnheer Ruijtenberg van GroenLinks.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Als u zegt van, niet meer voor onze kiezen krijgen dan oorspronkelijk de bedoeling was, bedoelt u daar eigenlijk mee dat u akkoord zou gaan met 12 megawatt en niet met 15 megawatt?

De voorzitter: Mijnheer Ganef.

Inspreker 3: Ik ga helemaal nergens mee akkoord, maar ik zou in ieder geval niet willen dat er 15 in komt te staan.

De voorzitter: Verder nog vragen? Mijnheer Duivesteijn, Leefbaar 3B.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Denkt u dat er nog mogelijkheden zijn voor de gemeente om windmolens te blokkeren in Lansingerland?

De voorzitter: Mijnheer Ganef.

Inspreker 3: Op zich denk ik dat helemaal niet, maar we moeten in ieder geval niet het gelijk allemaal al gaan weggeven.

De voorzitter: Dank u wel. Verder geen...Mijnheer Van Santen nog, VVD.

De heer Van Santen: Dank u wel, voorzitter. U denkt van niet, antwoord op de vraag. Maar een gemeente kan ook procederen tegen het plaatsen van windmolens. Is dat dan niet een goed idee, vindt u?

De voorzitter: Mijnheer Ganef.

Inspreker 3: Dat is bijvoorbeeld een van de onderwerpen die dus hier genoemd zijn, dat dat hier dus uitgesloten wordt. En dat zou dus niet uitgesloten moeten worden.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat we nu gehad hebben, de vragen. Ja. Hartelijk dank voor uw inspraak. En dadelijk gaan we het bespreken. Dan hebben we dit agendapunt, sprekers, afgesloten.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering

De voorzitter: Dan gaan we naar de vaststelling verslag van de vorige vergadering. De griffie heeft hier geen op- of aanmerkingen van ontvangen. Dat wil zeggen dat we het verslag ongewijzigd vaststellen.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Vaststelling agenda. Akkoord met de agenda zo die voor ligt? Dat is het geval. De rondvragen, er zijn geen rondvragen aangemeld bij de griffie.

5. *Bespreekpunten*

5.a Bestuursovereenkomst Lansingerland en provincie Zuid-Holland inzake Bleizo - afwijkende spreektijd 5/3

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 5, te komen bij de bespreekpunten. En vanavond staan er drie bespreekpunten op de agenda. De reguliere spreektijden zijn van toepassing, met uitzondering van de eerste over de bestuursovereenkomst. En voor dat agendapunt krijgt u iets meer spreektijd. . Daar gaan we naar agendapunt 5.a. bestuursovereenkomst Lansingerland en provincie Zuid-Holland inzake Bleizo. De gemeente Lansingerland en de provincie Zuid-Holland hebben rondom Bleizo-West een concept bestuursovereenkomst opgesteld om samen grote ruimtelijke opgaven aan te pakken. De overeenkomst legt afspraken vast over woningbouw, bedrijvigheid, bereikbaarheid en windenergie. Ik zie dat de heer Van den Beukel van het CDA zich aangemeld heeft als eerste spreker. Gaat uw gang.

Eerste termijn

De heer Van den Beukel: Voorzitter, laat ik meteen met de deur in huis vallen namens de CDA-fractie, de overeenkomst die vanavond voor ligt is voor onze inwoners per saldo geen goede overeenkomst. En niet zozeer omdat die bouw op Bleizo toestaat, want daarover gaat het vandaag niet primair. Maar omdat dit concept van een overeenkomst, ik zeg met nadruk concept, minstens drie losse eindjes bevat. En dat betekent, voorzitter, dat onze inwoners, en we hebben ze vandaag gehoord hier, daarvan de onacceptabele bijkomende schade moeten vrezen. Voorzitter, en daarom doe ik alvast een oproep aan de collega's hier om lef te tonen en het college vandaag de opdracht te geven om deze losse eindjes op het gebied van wind, op het gebied van industrie en het gebied van geld, om die weg te werken. En daarna...

De voorzitter: Ik ga u al onderbreken, het is al vroeg in uw betoog, maar de heer Ruijtenberg die wilde toch wat vragen aan u.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde graag via u vragen aan de heer Van den Beukel, welke bijkomende schade? Kan hij daar concreet over zijn?

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: De heer Ruijtenberg heeft geluk, daar ga ik de rest van mijn betoog aan wijden. En als hij op het einde nog vragen heeft, hoor ik dat heel graag. Dat is mijn belofte. Voorzitter, die losse eindjes inderdaad, die wegwerken, waarschijnlijk is het ook prima doenbaar. Waarschijnlijk al in september. Om dan terug te komen bij de commissie is mijn oproep. En terug te komen met een goede overeenkomst. Geen 0.1 versie. Voorzitter, die moed is daarvoor nodig. En u zult waarschijnlijk wel tegenwerpingen moeten trotseren, zeg ik naar de collega's. U zult waarschijnlijk horen dat er geen tijd is daarvoor. Gelukkig blijkt uit de beantwoording van de vragen van de VVD en het CDA, dat die tijd er wel is. De enige reden om nu te tekenen, is dat bestuurders dat afgesproken hebben. Verder geen echte externe noodzaak. Ook waarschijnlijk zult u horen dat het een package deal is. Maar zoals de inspreker ook al zei, aan die package valt toch nog een ander te wijzigen, zo heeft de Provinciale Staten gehoord.

De voorzitter: Ik ga u weer onderbreken voor een interruptie van de heer Jumelet.

De heer Jumelet: Dank u wel, voorzitter. Is de heer Van den Beukel bekend met de lopende wooncrisis, waar heel veel mensen zitten te wachten op een woning en eigenlijk geen uitstel dulden?

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, ja, ik heb er iets over gelezen laatst. Dank u wel. Voorzitter, naar de inhoud. Wat is dan de bijkomende schade waarover ik het heb? Ja, die bijkomende schade, december vorig jaar zei deze commissie heel duidelijk, en een deel van de aanwezigen was er toen ook, we willen geen wind op Kruisweg. Collega Mark Bik en Terry Duivesteijn lieten zich zelfs fotograferen op Kruisweg, om dat kracht bij te zetten. Het college zegde ook toe, wij zijn tegen wind op Bleizo en in de Noordpolder en bij Kruisweg. Zonder nuanceverschillen. Maar nu blijkt uit de stukken dat wethouder Muis in oktober al tegen gedeputeerde Potjer heeft gezegd, Lansingerland is voor windenergie in de gemeente en wil alleen Bleizo-West als locatie uitsluiten. Het is ook geen wonder, voorzitter, dat nu in het concept akkoord staat dat de gemeente geen procedures zal starten tegen wind op Kruisweg en in de Noordpolder, maar wel een voorbehoud maakt voor Bleizo. Voorzitter, oprechte vraag aan mijn collega's, maar ook aan wethouder Muis, is nu hiermee recht gedaan aan de kaders die deze raad gesteld heeft op dit punt? En is het eigenlijk wijs, inderdaad om ons recht te procederen, onszelf te ontszeggen en bij voorbaat aan de wilgen te hangen? Of wilt u, net als de CDA-fractie, eigenlijk eerst weten waar die windturbines dan zouden moeten komen, in september, voor we deze overeenkomst kunnen sluiten? Omdat we dan pas de gevolgen kunnen overzien. Voorzitter, een tweede los eindje betreft Lange Vaart en industrie. Pas in april weten we waar in Lansingerland het college die 36 hectare ruimte aan industrie wil geven. Dat kan niet allemaal op de Chrysantenweg, zo is heel duidelijk. En hoe kan dan, is mijn vraag, het college van de raad verlangen om nu akkoord te gaan met een deal, zonder dat we die nog onbekende plekken, waar industrie zou komen, kennen? En misschien is het Lange Vaart, want ik ben ook, loop al een tijdje mee, een brief is echt iets anders waard dan een overeenkomst. Die overeenkomst is afdwingbaar. Het college, de gemeenteraad, heeft zichzelf gecommitteerd om die te gaan realiseren, die 36 hectare, inclusief daarbij de Lange Vaart te onderzoeken. Je legt eigenlijk een beetje je hoofd op het hakblok, wat dat betreft. Zouden we niet eerst dat lijstje moeten maken? En ook onze inwoners in staat moeten stellen om daarover mee te praten? Ik heb dus ook een vraag aan het college, welke rol ziet het college voor de raad in het vaststellen van dat lijstje? Voordat u dat deelt met de provincie Zuid-Holland, en niet nadien. En waarom heeft u eigenlijk niet eerst dat lijstje gemaakt en het als bijlage hierbij gevoegd? Derde losse eindje, voorzitter, en laatste, er zijn er meer, maar dit is de belangrijkste. Financieel is op dit moment volstrekt onduidelijk wat bouwen op Bleizo gaat kosten of opleveren. Wat we wel weten is dat deze overeenkomst de opbrengsten met ongeveer 10 miljoen omlaag brengt. Dat komt onder andere omdat er meer sociale woningen moeten worden gebouwd dan we oorspronkelijk van plan waren. Dat is de deal. En voorzitter, als er een tekort ontstaat op bouwen op Bleizo, en daar hebben we als gemeente helaas ervaring mee, bij andere grote ontwikkelingen, uiteindelijk moet de belastingbetaler daarvoor opdraaien. Het is dus onze verantwoordelijkheid als raad om goed te weten wat de financiële gevolgen zijn van deze overeenkomst.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Jumelet.

De heer Jumelet: Zegt de heer Van den Beukel hiermee de lijn die het CDA ook in de vorige periode nadrukkelijk ook uitdroeg, mensen met een portemonnee moeten hier kunnen wonen. Mensen met een kleine portemonnee, die kunnen het elders uitzoeken. Want daarmee zegt hij feitelijk, op het moment dat wij niet sociaal bouwen, en niet voor starters

en niet voor senioren, dat die het maar gewoon moeten uitzoeken elders en dat alleen mensen met een portemonnee hier terecht kunnen.

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Suggestieve vragen, die ook niet erg geloofwaardig. Nee, mijn vraag is slechts, er is, blijkt, een actualisatie gemaakt van de gebiedsexploitatie. Die kent het college wel en de raad niet. En het verzoek is om die actualisatie met de raad te delen en aan de collega's om die goed daar kennis van te nemen en die te analyseren. Want het is belangrijk om te weten waaraan we onszelf committeren. En dan kan het antwoord alsnog, ja, zijn.

De voorzitter: Interruptie van de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Wat het financieel gebeuren, heeft de heer Van den Beukel de beantwoording van het college op zijn vragen gelezen?

De voorzitter: Ik wou al zeggen, blijft u van de heer...

De heer Van den Beukel: Collega Jumelet beticht mij buiten de microfoon van arrogantie. Voorzitter, u mag ervan uitgaan dat antwoorden op vragen dat ik die lees. Dus het antwoord is, ja.

De voorzitter: Mijnheer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Voorzitter, in de beantwoording staat duidelijk dat daar geen grote financiële effecten zijn. Is de heer Van den Beukel met mij eens dat dat ook het geval is?

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, ik zal ze even erbij pakken, want ik heb ze niet alleen gelezen, maar ook geprint. En er staat dat er inderdaad impact is en dat er een actualisatie is van die inschatting. Het gaat hier over tientallen miljoenen, voorzitter. Deze raad wil toch weten waar het dan ongeveer om gaat, al is het maar vertrouwelijk. Het verbaast me hooglijk als we plotseling als raadsleden hier akkoord gaan met iets zonder dat we echt de feiten kennen. Ik hoop niet dat de heer Azzouzi op die manier voortaan te werk gaat, want dan wordt het best wel riskant hier met de financiën in de gemeente. Voorzitter, tot zover mijn eerste termijn.

De voorzitter: Nu heb ik een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: De heer Van den Beukel heeft beloofd namelijk dat hij nog zou terug zou komen op welke bijkomende schade er dan was. Ik heb heel veel dingen gehoord van de heer Van den Beukel, vooral heel veel dingen die hij niet wil. Ik vraag het CDA ook om aan te geven wat men dan wel wil, want dit is nu een beetje bijna SP-achtig, we zijn tegen, maar we bieden geen oplossingen. Dus de eerste vraag is, wat wilt u wel? En de tweede vraag is, kom dan terug met die bijkomende schade waar u aan refereert, want die heb ik niet gehoord.

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, het is toch spijtig dat de heer Ruijtenberg een paar dingen gemist heeft die in mijn betoog wel duidelijk naar voren kwamen. Eén gevolg kan zijn dat de inwoners van Kruisweg die hier hebben gehoord een paar weken geleden nog, er komen geen windturbines op Kruisweg, dat die straks worden geconfronteerd met een plan van de provincie en dat vervolgens deze raad niet meer kan procederen daartegen. Niet eens meer kan meepraten over waar ze dan moeten komen. Omdat dit college, anders dan ze hadden beloofd, heeft gezegd, eigenlijk mogen ze wel komen op Kruisweg en wel in de Noordpolder alleen niet op Bleizo. Dat is nou een typisch voorbeeld van grote bijkomende schade. Ik hoop dat de heer Ruijtenberg dat ook met mij eens is.

De voorzitter: Mijnheer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dat is geen bijkomende schade, dat is een aanname die u doet. Niks meer dan dat. Ook als GroenLinks zijn wij niet voor windturbines op Kruisweg. Dat hebben we duidelijk gemaakt, omdat we dat belangrijk vinden, omdat dat aan de rand is van het groene hart. Maar het is één van de zoekgebieden. Als u nu hier al zegt, die windmolens gaan op Kruisweg komen, dat is puur een aanname. En u kunt dat heel mooi verkopen en u kunt heel goed en rap praten, maar u kunt niet zeggen dat dat bijkomende schade is, anders dan iets dat u een aanname op doet.

De voorzitter: Dan ga ik naar de heer Markus, voor interruptie op de heer Van den Beukel.

De heer Markus: De heer Van den Beukel draait een beetje om het antwoord heen van de kosten. Want er staat letterlijk in de tekst dat het naar verwachting gewoon kostenneutraal is. Dus, gelooft de heer Van den Beukel het antwoord niet?

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: De een na laatste zin van antwoord op vraag 1, per saldo leidt dit tot een afname van het resultaat. Punt.

De voorzitter: Mijnheer Markus.

De heer Markus: Ik heb altijd geleerd dat je ook verder moet lezen na punten. En daar staat verder, de geactualiseerde berekening laat zien dat het verwachte resultaat van een nieuwe ontwikkeling nog steeds voldoende is om de grondexploitatie kostenneutraal om te zetten van bedrijvigheid tot een programma voor woningbouw. Oftewel, de kosten nemen inderdaad toe, maar het is nog steeds kostenneutraal. Dus ik snap niet zo goed dat u zegt dat het de gemeente verlies gaat kosten. Dat is een onwaarheid met dit antwoord. Dus u zegt dat het antwoord niet klopt.

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, ik heb gezegd dat ik het graag wil vaststellen. En als de opbrengst zou gaan van plus 20 miljoen naar plus 5, dan is dat toch significant. U bent toch ook een nette, goede bestuurder, collega Markus. U wilt toch ook gewoon weten wat de cijfers zijn, als die er liggen? Eerder zijn we er vertrouwelijk over geïnformeerd, over de plannen, voordat we akkoord gingen met het ontwikkelperspectief. Dat zouden we nu weer moeten willen. Maar voorzitter, ik hou ook graag een beetje tijd voor mijn tweede termijn, als u dat goed vindt. Dus het wordt wel spannend zo.

De voorzitter: Ik ga naar de heer Markus.

De heer Markus: Het gaat niet om tweede termijn, het gaat om dat u eerlijke antwoorden geeft. U zei dat we verlies draaien en dat is dus niet waar, dat bevestigt u. Dus ik vraag u nogmaals, het klopt dus dat er geen verlies gedraaid wordt, maar dat het wellicht gaat om minder winst?

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, er is denk ik ook weer een misverstand ontstaan. Ik heb gezegd dat deze overeenkomst leidt tot een lagere opbrengst. En dat is het geval. En dat staat ook in de antwoorden.

De voorzitter: Dan heb ik nog een interruptie van de heer Azzouzi. Dat is dan uw laatste interruptie op dit onderwerp.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Ik had die vraag gesteld en ik herhaal de vraag van de ChristenUnie, gelooft de heer Van den Beukel het antwoord van het college niet?

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, geloof, geloof. Voor geloven ga ik naar de kerk. Ik zit hier in een controlerende rol als gemeenteraad. En ik wil kunnen controleren wat nou de financiële impact is van dit plan. Dat doe ik niet voor mezelf, dat doe ik namens onze inwoners. Dat zou u ook moeten doen.

De voorzitter: Dan ga ik naar de...Wie wil verder in de eerste termijn? Niet allemaal tegelijk, want er is geen animo, zie ik. Mijnheer Duivesteijn, Leefbaar 3B.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Dan pak ik de spreekwoordelijke bal wel op. Voor Leefbaar 3B staat vanavond één ding voorop, als we deze bestuursovereenkomst gaan ondertekenen, moet dat voor Lansingerland iets opleveren en in het belang zijn van onze inwoners. En wat dat betreft heeft de fractie van Leefbaar 3B vier zorgen waar wij een afweging in zullen maken. Eén, wij mogen hierdoor geen reële mogelijkheden opgeven om windturbines te voorkomen in Lansingerland. Erg belangrijk voor Leefbaar 3B. Ook nog een keer aan gerefereerd, dank u wel, mijnheer Van den Beukel. Leefbaar 3B wil geen windmolens in Lansingerland. Twee, het staat buiten kijf dat we moeten gaan bouwen op Lange Vaart. Drie, dit akkoord moet vooruitgang bieden op de aanpak van de N209. En vier, we moeten zo snel mogelijk 5000 woningen gaan bouwen op Bleizo-West, ook als we daardoor iets minder winst maken. Die zorgen wil ik stap voor stap toelichten en daarvoor heb ik duiding nodig van het college.

De voorzitter: Ik ga even voor een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel. Is de heer Duivesteijn zich ervan bewust dat die 5000 woningen op Bleizo alleen maar gebouwd kunnen worden als je de bestuursovereenkomst als één pakket aanneemt? Dus al die zorgen waar hij aan refereerde over de N209 en over de broodnodige windturbines, dat dat een pakket is. En dat je alleen maar dan en alleen dan die 5000 woningen kan doen. Als je de rest niet kan, kan je dat ook niet.

De voorzitter: Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Daar ben ik mij van bewust en daarom ga ik die vier zorgen verder toelichten. En daarna in de tweede termijn hoop ik tot een weging te komen of wij dat wel of niet kunnen ondersteunen. Ten eerste, windturbines. Voor de fractie van Leefbaar 3B is het onacceptabel als het tekenen van dit akkoord zou leiden tot overgave aan windturbines. Ook voelen wij ons gepiepeld, zoals de spreker ook aangaf, dat er met dit akkoord een formele basis ontstaat voor de verhoging van de windopgave van 12 megawatt naar 15 megawatt. Dat heeft de provincie slim gedaan, maar dat soort spelletjes dat draagt niet bij aan het vertrouwen van inwoners in de politiek. Vorige keer hadden wij hier een discussie over of lokale afstandsnormen nog enige invloed konden hebben op het voorkomen van windturbines. Daarom wil ik voor eens en voor altijd de vraag beantwoord hebben van het college, hebben wij zonder dit akkoord nog enige regie en invloed ten aanzien van windturbines? Laat ik ook volkomen helder zijn. Windturbines horen niet thuis in Lansingerland, niet op Kruisweg, niet in de Noordpolder en niet op Bleizo. Wij blijven onze invloed dan ook richting Provinciale Staten en Tweede Kamer uitoefenen en blijven alle manieren onderzoeken om windturbines op Kruisweg te voorkomen en ook op die andere locaties. Dan kom ik bij Lange Vaart. Voor de fractie van Leefbaar 3B is het onacceptabel dat woningbouw op Lange Vaart ineens op on hold is gezet. Hier moeten gewoon woningen gaan komen. Het is logisch dat we het bedrijventerrein moeten compenseren, dat hebben we ook hard nodig, maar niet op Lange Vaart. Ik wil dan ook een ondubbelzinnig antwoord van de wethouder dat we hier op Lange Vaart gewoon woningen gaan bouwen en niet dit aan de provincie voorstellen als HMC-bedrijventerrein. N209, Leefbaar 3B vindt dat de N209 veiliger moet worden en dat we zo spoedig mogelijk aan de slag gaan met woningbouw op Merenweg en Wolfend, waar aanpassingen van de N209 keihard voor nodig zijn. Op dit moment is er echter geen cent beschikbaar gesteld vanuit de provincie, ook niet in dit akkoord. En voorlopig is Lansingerland de enige die geld heeft uitgegeven voor onderzoeken voor nota bene een provinciale weg. Wat verandert er voor de wethouder in dit dossier zodra hij een handtekening heeft? En dan het vierde, Bleizo-West. Een van onze zwaarst wegende punten, want we hebben een woningcrisis, zoals de heer Jumelet ook al aan refereerde. We pleiten al jarenlang voor woningbouw op Bleizo-West. We hebben die woningen gewoon keihard nodig voor onze inwoners en jongeren. En dat is het belangrijkste wapenfeit dat Lansingerland heeft in de woningcrisis. Een feit is ook dat we de provincie nodig hebben voor een aanpassing van het bestemmingsplan, hoe wij ook over hen denken. Maar wat ons betreft had er wel een veel hardere toezegging op Bleizo moeten staan in het akkoord. Wij en het college geloven dat windturbines niet mogelijk is in Lansingerland. En volgens het akkoord gaan besturen dan weer met elkaar in gesprek. Maar wat voor gesprek is dat dan? Bleizo-West is nota bene op de woontop gepresenteerd als onderdeel van oplossing in de woningcrisis. En tot slot in mijn eerste termijn wil ik iets zeggen over niet de inhoud van het akkoord, maar over de verstandhouding met de provincie. Want Lansingerland en de provincie hebben tot op heden voor en achter de schermen en ook in de pers met elkaar de confrontatie gezocht. De tegenpartij is ook onbetrouwbaar gebleken in het verleden. Zo werd rondom windenergie de inspanningsverplichting opeens omgezet in een resultaatverplichting, werd de opgave van 12 megawatt naar 15 megawatt verhoogd, werd de gemeente buitenspel gezet door een projectbesluit en werden we gegijzeld op Bleizo-West. En ten aanzien van de N209 hebben we nog geen enkele cent of inspanning van de provincie gezien, terwijl we allemaal aan de slag moeten om de woningnood op te lossen. Daags na de gemeenteraadsverkiezing in 2022 forceerde de provincie ook nog woningbouw in de Driehoek Noordpolder. En ook in dit akkoord is wonder boven wonder opeens Lange Vaart weer als wisselgeld ingezet en worden er nog steeds geen concrete toezeggingen gedaan. U zult begrijpen, voorzitter, dat wij dan ook enorm grote leap of faith, of een sprong in het diepe moeten maken, als wij dit akkoord gaan steunen. En daarom is mijn allerbelangrijkste vraag eigenlijk aan het college een reflectie op hoe de verstandhouding met de provincie nu is. En of zij er nu echt werkelijk in

geloven dat de twee besturen met elkaar de eerder genoemde problematiek kunnen aanpakken en oplossen.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel. Ik zit even me af te vragen, stel nu even, het is een college bevoegdheid en het is uw eigen wethouder die hierover gaat. Stel nu, deze gaat dit toch tekenen ondanks uw eigen antipathie hiertegen. Bent u van plan om uw eigen wethouder weg te sturen?

De voorzitter: Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Als u goed geluisterd heeft, dan hebben wij gezegd dat wij een enorme belangrijke opgave zien in de woningcrisis en dat ik een aantal duidingen nodig heb van de wethouder. En dat ik die eerst ga wegen in tweede termijn. Dus ik ga geen, niet vooruit lopen op die vragen.

De voorzitter: Mijnheer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Ik heb heel goed geluisterd. En ik heb u duidelijk als einde horen zeggen aan uw betoog dat u nog maar moet zien of u dit kunt steunen van het college. Dus mijn vraag is daarop vooruit bordurend, stel nu in tweede termijn, en ik wil de vraag dan best nog een keer stellen hoor. Stel in tweede termijn, u heeft dat vertrouwen niet, wat gaat u dan doen?

De voorzitter: Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Ik heb alle vertrouwen in het college dat ze met goede antwoorden komen. Dus ik ga eerst wachten op de antwoorden van de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Duivesteijn. Nog een interruptie van de heer Azzouzi. Oh nee, u vraagt uw eerste termijn. Mijnheer Azzouzi, gaat uw gang.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. De Partij van de Arbeid staat achter het bestuursakkoord en onderschrijft de urgentie van de afspraken die hierin zijn gemaakt. Dit akkoord biedt concrete handvatten om de woningnood aan te pakken, de economische ontwikkeling van onze regio's te versterken en de bereikbaarheid en leefbaarheid verbeteren. Ik begin met bouwen. Bouwen op Bleizo. Wij zijn van mening dat de geplande gebiedsontwikkeling op Bleizo-West een cruciale stap is in de aanpak van de woningnood. De afspraak om hier circa 5000 woningen te realiseren, waarvan tenminste 34 procent sociaal en huur en twee derde betaalbaar, sluit aan bij de inzet van de PvdA voor voldoende betaalbare woningen in onze gemeente. Het is essentieel dat de gemeente zich inspant om de sociale huurwoningen primair toe te bedelen aan woningcorporaties, zodat deze langdurig behouden blijven. Duurzaamheid in windenergie. De PvdA ziet de energietransitie als een belangrijke opgave voor de toekomst. Wij steunen de inzet op duurzame energie, waaronder windenergie, maar vinden dat de locatiekeuze hierin zorgvuldig moet gebeuren. Wij zijn van mening dat windenergie niet op Bleizo-West moet gerealiseerd worden, gezien de behoefte aan woningbouw en economische ontwikkeling daar. Bereikbaarheid en leefbaarheid. De plannen voor de N209 en de verdere ontwikkeling van de ZoRo-lijn zijn van groot belang voor een duurzaam en bereikbaar gemeente. Wij verwachten dat de gemeente en de provincie gezamenlijk optrekken om hiervoor de benodigde financiering te verkrijgen, zoals bij het Rijk als bij andere partijen. Tot slot, de PvdA ziet het bestuursakkoord als een

noodzakelijke stap om de ruimtelijke ontwikkeling van Lansingerland verder vorm te geven. Wij roepen het college op om actief te blijven sturen op het realiseren van betaalbare woningen en duurzame leefomgeving, waarbij participatie van inwoners, die hier ook zitten vandaag, en evenwichtige belangenafweging centraal moeten staan. Wij danken u voor uw aandacht en wij wensen u heel veel wijsheid. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Azzouzi. Dan gaan we naar de heer Markus van de ChristenUnie.

De heer Markus: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, dit jaar kreeg ik in mijn schoen van Sinterklaas de puzzel van Lansingerland. De welbekende puzzel van Lansingerland, duizend stukjes. En wat mij betreft is deze puzzel makkelijker te maken dan de ruimtelijke puzzel van Lansingerland, want dat is hoe wij aankijken tegen Bleizo en het bestuursakkoord. Om die puzzel een beetje toe te lichten, allereerst woningbouw. Een lang verhaal. Vanuit de provincie is Lansingerland al vanaf 2019 opgeroepen om meer sociale huurwoningen bij te bouwen. De aangeboden hoeveelheden waren zonder Bleizo-West niet voldoende. En die aantallen konden nergens anders worden gerealiseerd. Om toch aan de eisen te voldoen is Bleizo-West toegevoegd aan de plannen en door de regio akkoord bevonden. Zomaar geen woningen bouwen op Bleizo is dus geen optie, aangezien die huizen dan in overleg in de regio ergens anders moeten komen. En om de woningbouwpuzzel nog moeilijker te maken, is de woningbouw van Bleiswijk, die 900 woningen, moet snel op gang komen. Dit is echter niet mogelijk zonder dat de N209 wordt aangepast. De o zo beruchte N-weg door onze gemeente, waar we al jaren van aangeven richting de provincie dat er iets aan gedaan moet worden. En tot op heden nul beweging. Dus zonder woningbouw op Bleizo, zonder aanpassingen aan de N209, is het vanuit provincie zelf opgelegde woningbouwaantal geeneens mogelijk. Dan wind. Ook hier een inspanningsverplichting, die technisch en beleidsmatig gezien alleen mogelijk is op Bleizo-West. Tenminste, als er geen woningen worden gebouwd. En let wel, het gaat om een inspanningsverplichting van 12 megawatt en niet de 15, zoals de coalitie van Zuid-Holland zelf heeft bedacht. Al dan niet toevallig met een nieuwe elektriciteit '...'. Maar als we de windturbines realiseren op Bleizo, komen er geen woningen en voldoen we dus weer niet aan de eisen die de provincie zelf heeft gesteld. Dan de bedrijvigheid van de 3.1-categorie. Ook hier liggen afspraken waar de provincie ons aan wil houden. Dus geen woningen op Bleizo betekent ergens anders 36 hectare vinden. En dit allemaal in hetzelfde gebied. Gelukkig kan een deel aan de Chrysantenweg worden gerealiseerd, wat een mooie kans biedt. Voorzitter, en dit alles speelt al jaren en we komen geen steek verder met de N209, Bleizo, de woningbouwopgave en wind is ondertussen de bevoegdheid van de provincie geworden. Met het bestuursakkoord lijkt er eindelijk wat beweging te komen. Er is gevraagd om wensen en bedenkingen mee te geven en dat doen we vanuit de net geschetste achtergrond. Wij constateren dat het bestuursakkoord de ruimtelijke puzzel niet oplost. Wind, wonen, bedrijvigheid moeten allemaal nog gerealiseerd worden binnen onze gemeentegrenzen. Wij vinden dit teleurstellend en dringen er met name richting de provincie op aan om het maken van keuzes. Want het is onmogelijk om dit allemaal hier in Lansingerland te realiseren. Lange Vaart, onbegrijpelijk dat deze woningbouwlocatie in het akkoord is opgenomen als zoekgebied voor bedrijvigheid. Tot april zit er een slot op. Dit alles zorgt voor veel onrust voor omwonenden en er komt nog geen woning uit de grond. Dan wind, dit kan en mag wat ons betreft niet achter de Kruisweg en in de Noordpolder. En dit conform het beleid van Lansingerland. En de 15 megawatt is nooit de inspanningsverplichting geweest, maar de 12. Wellicht positieve puntjes, of in ieder geval minder slechte puntjes. Fijn dat er beweging is in het N209 dossier. We hopen dat er nu snel stappen gezet kunnen worden en dat de provincie echt een been bijtrekt. Fijn dat we op Bleizo verder kunnen met alle noodzakelijke onderzoeken richting woningbouw. Dat zijn in ieder geval wat positieve

lichtpuntjes in een toch al slechte situatie. Samenvattend, het bestuursakkoord geeft iets meer beweging op het dossier Bleizo en N209, is daarmee minder slecht dan de huidige situatie. En zeer teleurstellend van het slot op Lange Vaart, wat er wat ons betreft af moet. En heel erg teleurstellend dat er geen ruimtelijke keuzes worden gemaakt waardoor de puzzel blijft. En wat ons betreft is het makkelijk en kiezen wij voor woningen op Bleizo om iets te doen aan de woningbouwnood en niet voor wind. En ten slotte nog even de vraag, klopt het nou dat inderdaad op basis van de wensen en bedenkingen hier, maar ook in Provinciale Staten er weer een overleg plaats gaat vinden waarin het bestuursakkoord weer onderhandeld gaat worden of niet?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van den Beukel, heb ik een interruptie.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, vraagt de heer Markus dan ook samen met mij aan het college om de passage over wind te wijzigen, conform zijn opvattingen?

De voorzitter: Mijnheer Markus.

De heer Markus: Er is mij gevraagd om wensen en bedenkingen mee te geven en ik heb duidelijk aangegeven wat de wensen en bedenkingen van de ChristenUnie zijn. Ik hoor graag van het college of die wensen en bedenkingen verwerkt kunnen worden in het akkoord, want dat is mij geheel onduidelijk.

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Maar voorzitter, is dan zijn wens om dat te wijzigen? Want hij zei iets, maar ik begreep het niet als een wens om een wijziging door te voeren.

De voorzitter: Mijnheer Markus.

De heer Markus: Volgens mij moet u dan luisteren. Ik heb aangegeven welke wensen en bedenkingen ik heb. En ik heb aangegeven waar wij geen wind willen. En dat er 12 megawatt is als we al iets willen.

De voorzitter: Dan gaan we naar mevrouw Van Olst.

Mevrouw Van Olst: Dank u wel, voorzitter. Ik kan er eigenlijk wel heel kort over zijn, want het instemmen met deze overeenkomst zou volgens mij betekenen dat we instemmen met windenergie. Dat is VOOR Lansingerland onacceptabel. Windenergie is niet de oplossing voor de energietransitie. Nergens als je het mij vraagt, maar zeker niet in Lansingerland. En om aan de voorkant al uit te sluiten dat er niet juridisch geprocedeerd kan gaan worden is onacceptabel. En wij hebben woningen nodig. Dus op de Lange Vaart moeten huizen gebouwd worden. Zeker na vijf jaar burgerparticipatie.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel. Ik wilde graag van mevrouw Van Olst weten wat volgens haar dan wel de oplossing is in de energietransitie als wind uitgesloten wordt, wat echt belangrijk is in de mix.

De voorzitter: Mevrouw Van Olst.

Mevrouw Van Olst: Volgens mij hebben we daar gisteren een discussie over gehad. Maar volgens mij zijn daar andere oplossingen voor dan hele grote windturbines in een dicht bebouwde omgeving te plaatsen. Vorige keer verwees ik al naar een rapport wat daar onlangs over is uitgebracht. Ik kan u daar zeker een afschrift van geven. Maar goed, even kijken waar ik was. Wij hebben woningen nodig.

De voorzitter: Ik heb nog, de heer Ruijtenberg wil u toch nog een vervolgvraag stellen daarover.

De heer Ruijtenberg: Ik wil graag dat mevrouw Van Olst het concretiseert in plaats van verwijzen naar rapporten die zij mij kan sturen. Even concreet, wat ziet u dan als de oplossing in de energiemix voor de energietransitie? Gesprekken over die we gisteren gehad hebben, dat is mooi. Maar even concreet, wat is uw voorstel? Net als wat ik aan de heer Van den Beukel heb gevraagd, u roept heel veel dingen die u niet wilt, maar wat wilt u wel?

De voorzitter: Mevrouw Van Olst.

Mevrouw Van Olst: Ik zou willen dat degene die...Ik denk dat er andere technologische middelen zijn. En ik ben geen technicus op dat gebied. Sowieso niet. Maar ik denk dat er andere mogelijkheden zijn, andere middelen zijn die wij kunnen inzetten in onze gemeente. En ik heb het idee dat daar gewoon te weinig effort ingestoken wordt.

De voorzitter: De laatste interruptie over dit debatje. Mijnheer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Ja, ik ben me er goed van bewust dat het mijn laatste is, maar zoals wat? U poneert een stelling dat dit niet de oplossing is, maar vervolgens vraag ik u concreet, wat dan wel? En daarop zegt u, ik weet het niet, want daar zijn technici voor. Maar u schept die stelling, u geeft aan dat het niet kan. Wat dan wel?

De voorzitter: Mevrouw Van Olst.

Mevrouw Van Olst: Ik kan hier hele verhandelingen houden waarom windenergie niet de oplossing is. En ik denk dat als we het daarover gaan hebben, dat dat hier niet de plek is. Want dan krijgen we weer, daar gaan wij niet over. Dat klopt. Wij gaan er wel over dat hier op het grondgebied van Lansingerland geen dingen worden neergezet waar we niet allemaal achter staan. Want wij hebben namelijk woningen nodig. Woningen voor onze burgers, voor onze kinderen die hier ook willen wonen. Dus op de Lange Vaart moeten huizen gebouwd worden. Volgens mij had ik dat al gezegd. Maar over Bleizo hebben we het ook al jaren. Wij hebben hier met zijn allen om een maquette gestaan, volgens mij al tien jaar geleden, over hoe gaaf het zou worden op Bleizo. En het lijkt nu alsof de boel op slot staat en dat dat dus alleen met windenergie opgelost kan worden. En dat is volgens mij niet zo. Volgens mij moeten wij hier met zijn allen een vuist maken om hier tegenop te staan. Het kan niet in Lansingerland. En dat moet de boodschap zijn aan de provincie.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Terugkomend op Bleizo, hoe kunnen wij dat realiseren zonder bestuursakkoord?

De voorzitter: Mevrouw Van Olst.

Mevrouw Van Olst: Van mij mag er een bestuursakkoord komen, maar niet op deze wijze. Dus daar moet een ander voorstel voor komen.

De voorzitter: Dat was uw eerste termijn? Oké. Dan gaan we naar de heer De Graaf van de VVD, voor de eerste termijn.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. De VVD is tegen grote windmolens of windturbines, zo u wilt, in Lansingerland. Tegen het sluiten van voorliggende bestuursovereenkomst. De VVD realiseert zich dat de provincie Zuid-Holland bevoegd gezag is voor wind en in dit geval aan de bal is. Tijdens de vorige commissie, waarin we een besprekingspunt indienden over dit onderwerp, gaven we aan de overtuiging te hebben dat we niet vogelvrij zijn, ondanks dat de provincie aan de bal is en dat lokaal beleid wel degelijk juridische waarde heeft. De VVD vindt het daarom onverstandig en onbegrijpelijk dat het college door middel van deze overeenkomst op voorhand afstand wil doen van beroepsmogelijkheden en juridische procedures. En dat terwijl de exacte definitieve locatie en motivatie van die locatie nog niet eens bekend is. Dezelfde redenering geldt ook voor het ophogen van de 12 megawatt tot 15 megawatt. En waarom ons daaraan committeren door middel van deze overeenkomst op dit moment? Het volgende onderwerp van de deal is wonen. Met name het ontwikkelperspectief wonen in Bleizo is planologisch niet voor de hand liggen, wat ons betreft. Los van een aanwezig station. Maar in dit geval geldt, woningnood breekt wet. De VVD staat daarom niet negatief tegenover de realisatie van het ontwikkelperspectief, maar ook nog niet positief. Meerdere malen heeft de VVD geprobeerd in dit huis om het debat te voeren over de financiële haalbaarheid van wat wij eerder hebben genoemd als VVD, luchtkasteel Bleizo. Geheim verklaarde financiële onderbouwing van het ontwikkelperspectief berust anno '25 in ons beeld op drijfzand. Stelposten zijn naïef laag ingeschat.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor een interruptie van de heer Jumelet.

De heer Jumelet: Dank u wel, voorzitter. Misschien kunt u me even helpen, maar de VVD was toch ook voor het ontwikkelperspectief toen dat vastgesteld werd in deze raad?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Dat klopt, dat waren wij. De wereld is veranderd, de prijzen zijn veranderd. Wij hebben nog eens een blik geworpen op de financiële onderbouwing. Daar zouden we graag met elkaar in dit huis nogmaals een debat over voeren. Wij twijfelen ernstig aan de haalbaarheid anno 2025 van dat plan. Dus daar willen we het graag over hebben. Maar die mogelijkheid is ons door deze raad niet gegund.

De voorzitter: Nog een keer mijnheer Jumelet.

De heer Jumelet: Dan ga ik even de vraag herhalen van de heer Markus en collega's richting de heer Van den Beukel, u heeft ook de brief gelezen en de conclusie van het college. Zegt u dan feitelijk dat wat het college schrijft daarin, dat we iets minder winst maken, dat dat niet waar is?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Ik dicht ons college en de ambtenaren veel kwaliteiten toe. En ook het maken van dit soort sommetjes is denk ik een van die kwaliteiten. Maar de kwaliteit van de uitkomst valt ook of staat met het uitgangspunt waarmee het sommetje begint. En als er

activiteiten in het overzicht staan voor een bedrag van een miljoen waarvan wij denken, dat kan je voor 10 miljoen misschien niet eens realiseren, dan komt er een uitkomst uit die strikt genomen klopt en die ik wel geloof op basis van het sommetje wat gemaakt is, maar ik ben het niet eens met de uitgangspunten van het sommetje. En daar zou ik graag een debat over willen hebben. Dank u wel. Ik ga verder met mijn betoog.

De voorzitter: Ik heb toch nog een interruptie voor u verder gaat, van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. De heer De Graaf zei, dat heeft de raad ons niet gegund. Wat bedoelt hij daarmee?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: We hebben op meerdere momenten, oktober vorig jaar en recent in presidium, geprobeerd om a, de geheimhouding van de stukken af te krijgen. En b, om desnoods een deel van deze vergadering achter gesloten deuren te voeren. En daar is door leden van dit huis, daar hebben we geen meerderheid voor gekregen. Dus helaas kunnen we het debat niet voeren.

De voorzitter: Een vervolgvraag van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Dan wil ik niet te veel zeggen over de beraadslaging in het presidium, maar daar is wel duidelijk aangegeven, ook richting de VVD, juist richting de VVD, dat wanneer zij dat wensen, gewoon een besloten vergadering kunnen plannen. Dus waarom komt u daar dan niet mee? Waarom doet u dan nu net hier alsof er geheimzinnig besloten is dat u ergens niet over mag praten?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Het was praktisch geweest als u in oktober al had ingestemd, toen we hier de lijst met geheime stukken ter tafel hadden. En alsnog een debat voeren na deze behandeling van de bestuursovereenkomst, dat is mosterd na de maaltijd. Dus dat heeft op dit moment weinig zin meer. Dank u wel.

De voorzitter: Laatste interruptie over dit onderwerp. Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Voorzitter, ik hecht er waarde aan om te zeggen dat het iedere fractie vrij staat om een besprekspunt te agenderen, al dan niet onder geheimhouding. Dus waarom heeft de VVD geen besprekspunt geagendeerd onder geheimhouding?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Ik sluit niet uit dat we dat alsnog gaan doen. Ik zal u zo meteen vertellen hoe wij dat in de tijd voor ons zien. Ik ga verder.

De voorzitter: Gaat u verder, ja.

De heer De Graaf: Los van dat sommetje hebben wij in dit huis recent nog 25 miljoen moeten bijpassen om maatschappelijke voorzieningen in Wilderszijde te realiseren. En als we dat track record hebben, moeten we ons afvragen welke risico's wij nemen op het moment dat wij Bleizo gaan ontwikkelen. Bleizo wordt, als we zoiets als het ontwikkelperspectief gaan realiseren, sowieso geen wijk zoals we die kennen in onze

gemeente. Het wordt stedelijker en minder dorps. Wij zijn wel van mening dat iedereen die straks in Bleizo komt te wonen, dat daarvoor dezelfde minimale eisen gelden met betrekking tot prettig wonen. Dat wil zeggen, snelwegen, spoorlijnen willen we niet zien, ruiken en horen. En de stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit moet gewoon goed zijn. We willen geen tweede Bijlmer op Bleizo. De VVD vraagt zich dus per saldo ernstig af of binnen de gestelde en nu te stellen randvoorwaarden het plan voor Bleizo, zoals we dat eerder in deze raad hebben vastgesteld en waar wij dus in de kern nog steeds achter staan, betreurt dat hierover geen debat gevoerd kan worden.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Markus.

De heer Markus: Voorzitter, ik moet toch een beetje kauwen op deze bijdrage. Er ligt inderdaad een hele heldere motie van deze gehele raad, minus CDA geloof ik, want die willen geen woningbouw op Bleizo, waarin we gewoon het college hebben opgeroepen om allerlei dingen uit te zoeken. Maar pas nadat de provincie akkoord geeft om dit verder uit te zoeken. Zonder dit bestuursakkoord kunnen we helemaal niks uitzoeken. Bent u dat met me eens?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Dat kan deels niet inderdaad in het kader van de motie Van As, waar we zelf schrijver van waren. Maar we kunnen op zijn minst het debat voeren over een aantal hele belangrijke uitgangspunten achter het sommetje. En de ideale volgorde der dingen is dat de provincie instemt met een andere bestemming voor dit gebied en dat we dan van scratch af aan een plan gaan maken en daar bedragen aan gaan hangen. Dat is volgens mij de normale volgorde der dingen. En helaas loopt het in dit traject anders.

De voorzitter: En dan heb ik nog een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel. Ik wil even terug naar de heer De Graaf die had gezegd van, we willen hier op Bleizo geen tweede Amsterdam Zuidoost. Dat we geen Amsterdam willen in deze regio, dat is logisch, dat begrijp ik. Dat steun ik ook. Maar los daarvan, heeft u gelezen hoe hoog de flats zouden worden als we voor 6000 woningen zouden gaan op Bleizo? En heeft u ook enig idee hoe hoog die flats daadwerkelijk zijn in Amsterdam Zuidoost?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Zeker. Maar de hoogte van de flat zegt niks over de kwaliteit verder van de wijk. Of tenminste, niet alles. Dat is daar niet de enige parameter in. Ik wil gewoon pleiten voor de goede stedenbouwkundige architectonische kwaliteit van de wijk. En dat kost wel geld.

De voorzitter: Een vervolgvraag van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Waarop baseert u dan de stelling dat als je een flat bouwt van maximaal zeven verdiepingen hoog, dat je dan een soort Bijlmermeer-achtige locatie krijgt met allerlei ongewenste gedachten en verhoudingen en dingen die u daarbij schetst, wat een angstbeeld is, wat gebaseerd is op aannames. Wat dat betreft doet u net wat de heer Van den Beukel doet. U doet aannames, u doet angst, u doet allerlei dingen wekken, terwijl we ook hier flats hebben van zeven verdiepingen hoog en nergens hier in Lansingerland lijkt het ook maar enigszins op de Bijlmer. Dus wat u doet is niet realistisch, wat u doet is een

angstbeeld creëren dat niet netjes is en u schetst een bepaald patroon, zeker ook omdat dit mensen worden die 34 procent sociale woningbouw waarmee u een onterecht beeld schetst. Dus ik zou graag willen dat u dat soort woorden gewoon niet gebruikt. Hou het op de feiten en ga geen angstbeelden jagen.

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Ik heb volgens mij niet echt een vraag gehoord, maar ik zal het ter harte nemen.

De voorzitter: Oké, dan gaan we nog naar een interruptie van de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Ik ben benieuwd hoe de VVD de woningnood gaat oplossen. We willen 11000 woningen gaan bouwen, waarvan die 5000 woningen op Bleizo noodzakelijk zijn. Hoe gaat de VVD dat oplossen?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Ik heb volgens mij meerdere malen aangegeven dat wij zeker niet negatief staan tegenover bouwen op Bleizo. Alleen dat we daar voorwaarden aan verbinden, dat die voorwaarden op dit moment nog niet ingevuld zijn.

De voorzitter: Nu heb ik een interruptie van de heer Jumelet.

De heer Jumelet: Voorzitter, dank u wel. Ik raak een beetje de lijn kwijt van de VVD. Want ik zat van de week tv te kijken, toen zag ik een spotje van de VVD. En er stond groot, bouwen, bouwen, bouwen. En als ik dan vandaag ook even het debat heb gevolgd in de provincie, waar uw partijgenoten ook verantwoordelijkheid dragen, dan is daar ook met name bouwen, bouwen, bouwen. En ik heb wel eens gezegd in een eerder debat...

De voorzitter: Kunt u een vraag stellen, want u heeft uw termijn nog.

De heer Jumelet: Maar het lijkt wel langzamerhand in Lansingerland dat de VVD hier alleen miauw, miauw, miauw zegt, want bent u nou voor bouwen, bouwen, bouwen, of zit u nou alleen te miauwen?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Het is een beetje donker buiten, maar kijk vooral naar buiten en achter u. Daar hebben wij behoorlijk de hand in gehad als VVD in de vorige periode, wat hierachter op Wilderszijde gebeurt. Dus het blijft wat ons betreft, bouwen, bouwen, bouwen. En als we het hebben over de VVD. We zijn een vereniging met een lokale afdeling. We hebben hier gewoon onze eigen verantwoordelijkheid om hier namens de burgers van onze gemeente Lansingerland het woord te voeren. Dus wat de landelijke VVD roept, is in beperkte mate relevant, mijnheer Jumelet.

De voorzitter: Gaat u verder. Gaat u verder, mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. Even kijken waar ik na al die interrupties gebleven ben in het verhaal. Met betrekking tot werken. We delen de opinie van velen van u in dit huis met betrekking tot de Lange Vaart. Lange Vaart tot april 2025 niet verder brengen, dat is wat ons betreft het paard achter de wagen spannen. Liever zien wij het

omgekeerde in de overeenkomst. Dat partijen Lange Vaart in elk geval niet zien als HMC-locatie en inzetten op snelle en passende woningbouw op die locatie. Met betrekking tot de 209 kunnen we aansluiten bij de woordvoering van onze collega van Leefbaar. Het lijkt een gunst, zoals het nu geformuleerd is in de bestuursovereenkomst, maar het is nota bene een provinciale weg. Het is wat ons betreft raar dat de provincie daar niet meer haar verantwoordelijkheid in neemt ook wat betreft de financiering. Tot slot nog enkele vragen aan het college. We lezen natuurlijk termijnen van april 2025, september 2025. De planning is er nog niet, maar die gaat wel leidend zijn. Het wordt een uitgangspunt, staat letterlijk in de stukken. Als we die overeenkomst dan willen, waarom niet gewoon uitstel? Dan kunnen we ook een normaal debat voeren over de haalbaarheid en de uitgangspunten van woningen op Bleizo, met name de financiële uitgangspunten. Dus waarom geen uitstel tot september? Want dan zijn al die open eindjes die de heer Van den Beukel benoemde voor een heel groot deel ingevuld. Of in elk geval hebben we de ruimte om ze dan ingevuld te hebben. Daarnaast nog een...

De voorzitter: Ik heb nog een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel. Weet de heer De Graaf welke provinciale bestuurder verantwoordelijk is voor mobiliteit, verkeersvervoer en openbaar vervoer?

De heer De Graaf: Ja.

De voorzitter: Mijnheer De Graaf, gaat u verder. Ik heb nog, mijnheer Ruijtenberg nog een keer.

De heer Ruijtenberg: Dat is mijn laatste geloof ik, ook voor dit onderwerp. Heeft u, de heer De Graaf wel eens contact gehad met zijn partijgenoot, want die is het namelijk, de heer Zevenbergen van de VVD, om te praten over de N209 en hem daar zelf op te roepen om snelheid te doen? Of heeft hij ook hetzelfde dat het minder relevant is wat de VVD roept?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Ik kan de heer Ruijtenberg geruststellen, dat contact was er en is er. Maar de VVD staat voor vrijheid en dualisme. Dus we hebben allebei een andere rol in het huis van Thorbecke. En die rollen vullen we allebei naar ons eer en geweten in. Volgende vraag aan het college betreft de rol van het college, in dit geval bij monde van wethouder Muis. Die zelf heeft aangegeven in een gesprek bij de commissaris van de Koning, volgens een van de verslagen die bij de stukken zit, geen bezwaar in te dienen in het geval van wind in Lansingerland in het kader van de bestuursovereenkomst. Maar er zat ook een brief bij van het recreatieschap, een zienswijze, waar wordt gesproken over onacceptabele aantasting. Nou hebben we natuurlijk als bestuurder wel eens met een petten-discussie te maken. Ik ben heel benieuwd hoe dat in dit geval zit en met welke pet wethouder Muis in dit dossier vanavond aan tafel zit. Hoe rijmt u dat met elkaar? Verder hebben wij ook contact met onze collega's in Zoetermeer en daar zijn ze heel blij dat er eindelijk woningen beschikbaar komen voor Zoetermeerders. Dus wij rekenen onszelf wellicht een beetje rijk met al die woningen op Bleizo. Ik ben benieuwd hoe het college kijkt naar die verdeling daarvan en welke afspraken daarover gemaakt zijn. Misschien dat daar wat duiding aan gegeven kan worden. En verder nog u toch te vragen...

De voorzitter: U bent bijna door uw tijd heen. Maar ik heb eerst nog een interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. De heer De Graaf refereerde aan zijn collega's in Zoetermeer. Maar heeft hij ook vanmiddag de commissie gevolgd in de Provinciale Staten waar de collega's van de VVD nog aangaven dat ze zo snel mogelijk Bleizo-West willen gaan realiseren?

De voorzitter: Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Jazeker. En daarnaast willen we graag nog weten wat de zekerheden zijn van die ZoRo-lijn. Die wordt als een worst voor gehouden, maar we zijn even benieuwd in welke mate we daarvan op aan kunnen dat als wij, provincie en Lansingerland, onze rol hier in deze overeenkomst pakken, hoe groot de kans van slagen daarop is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Weerheijm voor zijn eerste termijn, namens D66.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Een hoop al gezegd hier vanavond. Maar zeker niet de eerste vergadering, een beetje de laatste die we hier zullen hebben over Bleizo. Het was eigenlijk mooi dat mevrouw Van Olst ons nog herinnerde aan de maquette die hier ooit een keer stond tijdens een beeldvormende avond. Volgens mij was dat de allereerste beeldvorming waar ik ooit bij was. Dat is inmiddels alweer een tijdje terug, dus laat zien hoe lang dit dossier al loopt. En door alle technische verhalen die we regelmatig hebben gehad over Bleizo van, hectare, beslisinformatie, kilowatt. Je zou bijna vergeten waarom we het eigenlijk steeds over Bleizo hebben. Waarom hebben we het hier nou over met elkaar? Voor D66 is dat helder. We hebben een heel aantal opgaves waar we aan moeten voldoen. Dat verwachten onze inwoners ook. Onze inwoners verwachten dat er meer woningen komen in Lansingerland, zeker in het betaalbare segment. En dan bouwen we niet alleen voor onze eigen inwoners, dat wil ik graag even benadrukken richting de heer De Graaf, maar we bouwen voor de gehele regio. Lansingerland is niet een soort van enclave waar alleen Lansingerlanders welkom zijn. Daarnaast moeten we werken aan betere mobiliteit. De bereikbaarheid in Lansingerland moet beter. We moeten kunnen blijven werken in Lansingerland. Er zijn weinig bedrijventerreinen beschikbaar. Het is krap. Ook daar moeten we werk van maken. En we hebben ook nog de energietransitie, waar we zeker ook stappen in te zetten hebben. We doen natuurlijk al een hele hoop op het gebied van bijvoorbeeld zonne-energie. Maar één blik op hoe de wereld er op dit moment uitziet, zowel qua klimaat als geopolitiek, laat ons denk ik onder geen enkele illusie dat we voor grote opgaven staan. Het is voor D66 daarom ook niet of-of, maar en-en op al deze opgaven. En al de laatste jaren kwamen al deze opgaven kwamen samen rondom Bleizo. We hebben heel veel discussies hier gehad. En ons college heeft heel veel discussies gehad met het college van GS. GS heeft discussies gehad met PS, je zou er bijna niet doorheen komen, over hoe nou om te gaan met Bleizo. Vanaf het begin heeft mijn fractie al gezegd van, het gaat hier volgens ons over een politieke afweging die er gemaakt moet worden. En gaat het helemaal niet langer over een inhoudelijke keuze wat de beste bestemming is. Het liefst had mijn fractie daarom ook helemaal geen bestuursakkoord nodig gehad om hier uit te komen. Maar ja, we zitten nu al jaren op elkaar te wachten. Al jaren in discussies met elkaar. We komen geen steek verder. Als dit bestuursakkoord ons ermee helpt om verder te komen, om te werken aan die opgaven waar we als Lansingerland voor staan, dan is mijn fractie daarom daar ook voorstander van. Er staan misschien zaken in het bestuursakkoord waar we niet zo vrolijk van worden. Er zijn een hele hoop bezwaren al genoemd door de verschillende partijen. Maar er zijn ook een hoop dingen waar we misschien wel vrolijk van worden. En ik denk vooral, ontwikkelperspectief Bleizo is door bijna deze gehele raad gesteund. Dat is echt iets wat we met elkaar heel belangrijk vinden. En daar moeten we aan blijven werken. En dat kunnen we ook niet zomaar, dat besluit van deze raad naast onszelf

neerleggen. En het is een hele grote puzzel die we moeten leggen. Veel moeilijker dan die duizend stukjes inderdaad, zoals de heer Markus al zei. Over een paar van de punten die in het bestuursakkoord staan. Alleen eerst over windenergie. Mijn fractie heeft al eerder aangegeven, staat ook in ons verkiezingsprogramma, wij zijn op de voorhand geen tegenstander van windenergie in Lansingerland. Maar we zien wel dat het heel erg lastig is. Dit college heeft al heel duidelijk het besluit genomen van, wij denken dat het niet kan. Wij verwachten ook niet dat de provincie tot hele andere uitkomsten zou komen. Maar de provincie zou die afweging zelf moeten maken. En we zullen ze heel erg streng in de gaten houden of zij dat doen onder de juiste voorwaarden. We gaan echt niet, zoals er gezegd wordt door een van de insprekers, moeten het proces niet faciliteren met elkaar. Het is het eigen proces van de provincie en daar werken we niet als het ware actief aan mee in dien zijnde. Als we het dan hebben over bereikbaarheid, de N209. Iedereen die weleens over de N209 rijdt, zeker in het donker, zeker rond deze tijdstip, in deze tijd van het jaar, weet dat het daar niet echt per se veilig is. Daar moet iets aan gebeuren. En het is echt hoogste tijd dat daar stappen op worden gezet. En daarom zijn we het ermee eens dat de rol van de provincie daar de afgelopen jaren is tekortgeschoten. Als dit bestuursakkoord daarin helpt om het weer een beetje vlot te trekken, dan zijn we daar voorstander van. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld ook de vertramming van de ZoRo-busbaan. Een ontzettend belangrijke toekomstige verkeersader voor Lansingerland voor duurzame mobiliteit. Opnieuw, we kunnen ons gewoon niet langer veroorloven om als besturen met elkaar te ruziën. Dus we moeten her en der wat water bij de wijn doen. En dat geldt voor beide partijen. Zowel voor Lansingerland als voor de provincie om er samen uit te komen. Dan het kopje Lange Vaart. Dat is door heel veel partijen gememoreerd. Die komt als een beetje als een duveltje uit een doosje in het bestuursakkoord. Dat vinden wij een rare. De brief van het college richting de klankbordgroep, die ook met ons is gedeeld, heeft al een aantal van de zorgen weggenomen. Maar we willen graag meer helderheid. Daar wil ik wel even aan de raad memoreren dat wij als raad gaan over het omgevingsplan op die plek. Dus uiteindelijk blijven we daar ook gewoon aan zet. Maar ik ben het met u eens, we hebben hier allerlei avonden gehad, we hebben de bewoners gehad die zich ontzettend goed hebben ingezet rondom de participatie. Dat kan je niet even zomaar overboord gooien. Dus die helderheid moet er echt gewoon zijn. Ik denk dat de gemiddelde inwoner van Lansingerland zich echt niet langer interesseert voor alle bestuurlijke ruzies en kwesties die wij hebben gehad met de provincie. Zij verwachten gewoon resultaten. Betere bereikbaarheid. Plekken om te wonen. En helderheid over waar windmolens komen. Dus daar moet het een keer mee opgehouden zijn, om het maar heel plat te zeggen. En wij denken dat het bestuursakkoord in ieder geval voor nu een klein stapje in de juiste richting is om weer met elkaar verder te komen. En daarom ben ik ook benieuwd, de vraag die ook door de heer Markus werd gesteld, hoe wordt nu door het college de samenwerking met de provincie op waarde gesteld? Zijn we daar met elkaar alweer een stukje in verder gekomen? Want uiteindelijk moeten we dit samen oplossen. We kunnen dit niet als een Lansingerland als een soort van klein Gallisch dorpje maar denken dat we ons kunnen afsluiten van alle problemen in de wereld en het hier allemaal zelf doen. Nee, we zullen het met elkaar moeten doen. En door alleen maar nee te zeggen komen we daar niet met elkaar uit. Dus onze boodschap aan het college is, onderteken het bestuursakkoord, handen uit de mouwen en aan de slag gaan voor Lansingerland. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weerheijm. Mijnheer Jumelet, uw eerste termijn. Gaat uw gang.

De heer Jumelet: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het is al meerdere keren gezegd vanavond, er zijn toch een aantal dossiers die heel erg lang lopen, maar die ook een hele grote impact hebben op Lansingerland. Ik noem alleen maar het dossier wonen. En we

hebben het uiteindelijk, als je het allemaal bij elkaar optelt, over bijna 7000 woningen als het gaat om het bestuursakkoord. Wij zijn ook ontzettend blij dat dit college lef en moed ook toont om daadwerkelijk beweging te gaan krijgen in het al jarenlang stilstaande verhaal rondom N209, rondom Bleizo, rondom andere woningbouwlocaties, et cetera. En dan kunnen we natuurlijk heel flauw doen van, het is niet helemaal zus of het is niet helemaal zo, maar aan de andere kant kan je het ook waarderen dat er nu eindelijk eens geprobeerd wordt om een aantal dossiers los te trekken die al jarenlang stilstaan. Dit bestuursakkoord, of nee, laat ik het anders zeggen, deze grote ruimtelijke opgaven vragen, en collega Weerheijm zei het al, vragen om samenwerking, commitment van beide kanten. Maar met name ook van de provincie, want uiteindelijk had het mooier geweest als we helemaal geen bestuursakkoord nodig hadden gehad, omdat de provincie zijn verantwoordelijkheid had genomen rondom de N209, rondom de woningbouwlocaties, et cetera. Maar blijkbaar is het toch nodig om ook de provincie te bewegen om haar verantwoordelijkheid te nemen. En ik kom daar zo nog even op terug. Als we het niet doen, en dat kan natuurlijk, maar dan blijven we stilstaan zoals we al vele jaren stilstaan. En ik zei het al zojuist, 7000 woningen die kei- en keihard nodig zijn in deze regio, in Lansingerland. Want het gaat om starters, het gaat om mensen met een midden en laag inkomen, ook over senioren. Uiteindelijk hebben we wel een wooncrisis en dat voelen we toch dagelijks hier, ook in deze gemeente. Wij zijn dus blij dat in het bestuursakkoord de N209 een prominente plek krijgt. Niet alleen als het gaat om de ontsluiting van de nieuwbouwlocatie, maar ook als het gaat om veiligheid. We praten in dit huis al heel lang over de N209. En de heer Duivesteijn heeft het al aangegeven, we hebben ook geïnvesteerd om een aantal oplossingen te krijgen. En we verwachten ook van de provincie, en ik heb dat eerder ook gezegd, provincie, trek uw portemonnee en ga hier gewoon voortvarend mee aan de slag. Want het gaat niet alleen maar om subsidies aanvragen in gezamenlijkheid, maar het gaat over uw weg en het is ook uw verantwoordelijkheid als provincie om dit tot een goed einde te brengen. Dan de woningbouw op Bleizo-West. Voorzitter, wij hebben eerder bij het vaststellen van het perspectief, maar ook later, ook aangegeven dat wij de Bleizo-West ontwikkeling voluit steunen, omdat dit ook daadwerkelijk een significant aantal woningen gaat leveren voor ons en onze omgeving. En dan het windgedeelte. Met het bestuursakkoord gaat de provincie gewoon een besluit nemen. En wij gaan ervan uit dat die provincie haar verantwoordelijkheid neemt om de onderzoeken die gedaan zijn, om de mening van Lansingerland, om hetgeen wat wij gedeeld hebben, om dat ook een serieuze plek te geven en daar ook goed naar te kijken wat de waarde is daarvan. En het kan toch niet zo zijn dat dat terzijde wordt geschoven en dat het een soort machtsverhaal wordt. En dat de provincie zegt, coûte que coûte komt daar wind, terwijl er onderzoeken liggen die toch wat anders zeggen.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Ik luister naar het verhaal van WIJ Lansingerland en dan hoor ik, de verantwoordelijkheid van de provincie, se verantwoordelijkheid van de provincie. Hebben wij zelf ook geen eigen verantwoordelijkheid in al die thema's wat u hebt benoemd?

De voorzitter: Mijnheer Jumelet.

De heer Jumelet: Jazeker, en volgens mij nemen we die verantwoordelijkheid ook om die stap naar voren te zetten. En volgens mij hebben we in de afgelopen periode ook heel erg met elkaar die verantwoordelijkheid getoond. Dan ga ik even terug naar de wind. Mijn collega Bik heeft samen met Terry Duivesteijn, menigmaal in deze raad, maar ook in de krant, gezegd, wij waren tegen wind, we zijn tegen wind en we blijven tegen windmolens in

Lansingerland. En ik heb ooit wel eens gezegd bij een beeldvorming, wat ons betreft, zet twee, drie windmolens op de Noordzee met een bordje erop, deze zijn mede mogelijk gemaakt door Lansingerland. Maar in ieder geval niet op de plekken waar ze nu bedacht zouden kunnen zijn. Want het past gewoon niet.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik zou graag willen weten van de heer Jumelet, hij heeft het over 7000 woningen die gebouwd moeten worden. Die 7000 woningen moeten ook voorzien worden van elektriciteit. Want die mensen willen de vaatwasser aanzetten, ze willen Netflixen, ze willen een hoop andere dingen die we ook allemaal doen. Waar denkt de heer Jumelet die benodigde elektriciteit vandaan te kunnen halen zonder een mix met daarin ook windenergie?

De voorzitter: Mijnheer Jumelet.

De heer Jumelet: Creativiteit is ook iets wat wij heel graag nastreven. En we hebben een Tweede Maasvlakte, we hebben de Noordzee. De glastuinbouw is ook bereid om bijvoorbeeld zonne-energie met name. Geothermie, weet ik het allemaal. Er zijn allerlei mogelijkheden. Maar als je heel nuchter kijkt naar Lansingerland, dit bijvoorbeeld stuk. Met weinig groen uiteindelijk, waar we heel erg aan hechten, dan zijn windmolens in deze gemeente gewoon niet aan de orde, wat ons betreft en de onderzoeken die we gedaan hebben met elkaar, die wijzen dat ook uit. Ik zou nog even terugkomen op dat vertrouwen. Voorzitter, de provincie trekt natuurlijk die bevoegdheid heel erg naar zichzelf toe. En de provincie zit er niet alleen voor zichzelf, die zit er ook voor Lansingerland. Want uiteindelijk zijn wij onderdeel van de gemeente Zuid-Holland. En uiteindelijk verwachten wij ook dat de provincie Zuid-Holland de belangen van Lansingerland ook daadwerkelijk weegt. Op het moment dat je zo'n grote broek aantrekt, dan laat je ook een aantal verantwoordelijkheden op je schouders waar je zorgvuldig mee moet omgaan. En daar rekenen wij op, want uiteindelijk, het vertrouwen in het openbaar bestuur komt te voet en gaat ter paard. Tot slot, voorzitter, mijn collega Bik heeft vanmiddag ingesproken bij de provinciebespreking. Eerder de heer Duivesteijn. Bik heeft ook namens Leefbaar 3B ingesproken. En wij hebben heel nadrukkelijk ook aangegeven, het verhaal wat we hier houden, hebben we ook nadrukkelijk daar ook weer neergelegd. En wij hopen dat de bestuurders in de provincie ook goed kunnen luisteren en wat dat betreft daar ook het voordeel mee doen. En zij ook inderdaad de belangen van Lansingerland ook daadwerkelijk ondersteunen. Als het gaat om, één ding nog rond... Nee, ik stop er even mee voor de tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Heel verstandig, want u zit net door de één minuut heen. Mijnheer Ruijtenberg, voor zijn eerste termijn.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Laten we met één ding heel erg duidelijk zijn, GroenLinks is blij met dit bestuursakkoord. Wij steunen dit bestuursakkoord en wij roepen het college dan ook op om dit daadwerkelijk te gaan ondertekenen. Het is wel jammer dat dit bestuursakkoord nodig is, maar dat hebben we voor een groot gedeelte hebben we het aan onszelf te wijten. Jarenlang is er in deze gemeente is er op een manier gebouwd die ervoor zorgde dat de huizen die we hier in Lansingerland hebben in de prijsklasse duur, nog duurder en extreem duur vallen. Door dit bestuursakkoord komt er eindelijk daar een kentering in en zullen we 34 procent sociale huur gaan bouwen. En twee derde zal betaalbare woningen zullen zijn. Dat het nodig is om tot een bestuursakkoord te komen om dit af te dwingen, hebben we aan onszelf te danken. Dan windenergie. Ook dat

hebben we aan onszelf te danken dat we nu door de provincie hier min of meer bij de hand genomen worden om de goede les te leren. In 2012 hebben wij een overeenkomst gesloten met het windconvenant. Daarna hebben de diverse colleges, hebben jaren en jarenlang niks gedaan, op de handen gezeten en gehoopt dat het voorbij zou blazen, dat de wind over zou vliegen. Terwijl er echt wel een inspanningsverplichting daar is. Dat we het zover hebben moeten laten komen, hebben we ook aan onszelf te danken. Hadden we veel eerder opgetreden, hadden we die 12 megawatt al lang kunnen plaatsen hier in Lansingerland en was dat opgelost. Maar er is een bestuursakkoord is er voor nodig geweest, waarin we blij zijn dat we in ieder geval een provincie hebben, die verantwoordelijkheid heeft genomen, die het gesprek is aangegaan en die heeft ook gezegd, we komen op voor de belangen van alle Lansingerlanders door ook ervoor te zorgen dat ook die nieuwe Lansingerlanders gewoon elektriciteit hebben. Want laat me één ding duidelijk zijn, een van de belangrijkste dingen die wij hebben hier in Lansingerland naast de woningcrisis, is de energietransitie. En in de energietransitie kun je niet alleen maar doen met geothermie, je kunt het niet alleen maar doen met zonnepanelen, je kunt het ook niet doen met alleen maar windenergie. Je hebt die mix nodig. Die is nodig om te zorgen dat er een goede energietransitie komt en daarom achten we het ook belangrijk dat er windturbines komen. We hebben al jaren gezegd hier in dit huis, zoals GroenLinks, het is niet de vraag of er windturbines gaan komen, het is de vraag waar ze gaan komen en wanneer ze gaan komen. Zijn we helemaal blij met alles wat erin staat, het bestuursakkoord? Nee, tuurlijk niet. We maken ons wel degelijk zorgen over de plaatsing van windturbines in Kruisweg. Wij vinden dat het namelijk, gezien het feit dat het dichtbij het Groene Hart is, een onverstandige plek zou zijn om die daar te hebben. Maar we gaan ervan uit dat ook de provincie, verantwoordelijk als zij is, mijnheer Jumelet, ook tot die keuze zal komen dadelijk uiteindelijk. Zijn we nog meer met dingen blij? Nee, we vinden ook namelijk, in de brief wordt gesproken over concrete afspraken over het aanpakken van de N209. Terwijl als je dan het verderop leest, dan staat er over streven, we erkennen de noodzaak en we willen toewerken. Dat is weinig concreet. Wat ons betreft kan dat veel geconcretiseerd worden. Maar we beseffen ook, het is een totaalpakket. Het is niet een snoepdoos waaruit je de lekkerste dingen pakt en de rest laat je liggen. Je doet het hele pakket, ja of nee. En met dit pakket kunnen we uit de impasse komen. We kunnen bouwen wat nodig is. We kunnen de energietransitie kunnen we doorwerken wat nodig is. En we kunnen eindelijk voorwaarts gaan naar wat we willen met een goed en verstandig Lansingerland. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ruijtenberg. Dat was de eerste termijn van de zijde van de commissie. Dan gaan we naar het college toe. En zij gaan reageren op uw inbreng. Er zijn drie wethouders die aan het woord gaan komen. Dat is Fortuyn, Muis en Cnossen. En we beginnen met de heer Fortuyn.

Beantwoording college

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter en ook uw dank voor uw inbreng. Het gaat over wensen en bedenkingen op een bestuursakkoord tussen twee colleges. Ik wil ook de sprekers bedanken en ook zeker in de beantwoording probeer ik daar ook wel wat aandacht aan te geven. Wij delen ook zorgen en wij zien ook de consequenties van een bestuursakkoord. Maar even terug, een klein stukje terug in de geschiedenis, ook voor degenen die op de webcast kijken. In 2022 is er een nieuw college aangetreden en toen was een van de punten die wij op tafel hadden liggen, is met name de ontwikkeling van het perspectief Bleizo-West, de proeftuin. En in datzelfde proeftuinverhaal hebben we gekeken naar, wat zijn onze opdrachten en waar kijken we nu naar? En in de gesprekken die wij met elkaar gevoerd hebben, hebben wij besloten dat er een bestuursopdracht zou moeten plaatsvinden. Met andere woorden, bij een wethouder beleggen, tegelijkertijd wel

samenwerken met de andere wethouders. Want waar ging het over? Het ging niet over wonen, het ging niet over wind, maar het ging over alle dossiers die hier in de opdracht van gemeente Lansingerland lag. En u heeft het vanavond al gehoord, N209, de bereikbaarheid. We hebben het over wonen, we hebben het over de bereikbaarheid van de 209, maar we hebben het ook over leefkwaliteit. We hebben het ook over andere opgaven. En zou het niet handig zijn ze een keer integraal aan te pakken? Alle gesprekken die je voert vanuit je eigen wethouderschap die hebben toch een zekere mate van een eendimensionale benadering. Wat er nu voor ligt is dat er op vijf thema's gesproken gaat worden. In de periode 2022, en ze zitten inmiddels 2025, we zitten een jaar voor de verkiezingen, zijn we drie jaar bezig geweest om tot een vergelijk te komen over de verschillende opdrachten. Waarbij tussentijds nog een keer de woningbouwopgave opeens heel dominant boven kwam drijven. Want drie jaar geleden wisten wij nog niet dat er een miljoen woningen bij zouden moeten komen in Nederland. Wij zagen het wel en we zagen ook dat er een grote behoefte was aan een woningnood en een woningvraag binnen de gemeente Lansingerland. Dat heeft geleid tot allerlei regionale deals. Maar die regionale deals, hoe mooi ze ook zijn, die moeten wel samen gebracht worden met al die opdrachten, die vijf die ook zojuist in het bestuursakkoord genoemd worden, wel integraal aan te vliegen. Ik denk dat dat de grote winst is van dit bestuursakkoord wat hier ligt. Dat bestuursakkoord is niet zomaar tot stand gekomen. Daar is onder leiding van Pieter van de Stadt, onze burgemeester, maar ook onder de nieuwe commissaris van de Koning, Wouter Kolff, zijn de twee colleges bij elkaar geroepen. Ik stel het maar zoals het is. Die zijn bij elkaar geroepen om met elkaar integraal naar opgaven van de regio Nederland, maar ook voor ons als Lansingerland, op tafel te leggen en eens te kijken, welke stappen kunnen we voorwaarts zetten, want drie jaar lang op allerlei dossiers zitten we klem. Op 22 oktober is daar een goed gesprek geweest en dat gaat ook om de reflectie waar om gevraagd is. Vanuit die reflectie en het verslag is er een bestuursakkoord gemaakt wat nu voor ligt. Het bestuursakkoord doet recht aan het gesprek dat wij 22 oktober hebben gehad. Dat betekent dus dat er inderdaad water in de wijn is gedaan om stappen vooruit te kunnen zetten. Dat water bij de wijn wil niet zeggen dat het al ingekleurd is, definitief is, dat het zo gaat worden als potentieel misschien gesuggereerd wordt. Nee, we gaan het gesprek aan. Het gesprek aan op alle dossiers. Dus niet alleen wind of niet alleen wonen of niet alleen bereikbaarheid of bedrijventerreinen. Het is een samenhang waar Nederland voor staat, waar Lansingerland voor staat en de provincie voor staat. Daar tekenen wij voor. Natuurlijk zullen wij door onze verantwoordelijkheid op nemen. Natuurlijk zal de raad in het verdere proces, ook de provincie Zuid-Holland, haar verantwoordelijkheid moeten nemen. Dat wilde ik toch even als voorafje meegeven. Zo is het tot stand gekomen. Ik ben blij dat we niet eendimensionaal, maar integraal met elkaar naar dit pakket kijken. De reactie op de vragen die er zijn. Het CDA was helder. En dat was al helder, dat was in '21 al helder bij het vaststellen en aannemen van twee raadsbesluiten, zowel in Zoetermeer als in Lansingerland om de woningbouw op Bleizo-West mogelijk te maken. Die woningbouw is meer dan alleen maar wonen. Het gaat om Horti Science-ontwikkeling. Het gaat om een ontwikkeling die economisch gezien de welvaart van de regio, ook van Lansingerland, gaat stimuleren. Het uitstellen ervan, daar is ook over gevraagd, dat leidt er alleen maar toe dat er in de volgende bestuursperiode '26 een nieuwe wethouder wellicht weer een bestuursopdracht krijgt om opnieuw te gaan onderhandelen. We lossen daarmee de integrale vragen niet op. Het is nu zo dat het bestuursakkoord, als hij ondertekend wordt, met hopelijk jullie instemming en ruggeleuning, dan is het niet vrijblijvend. Dat betekent dat wij integraal op de dossiers met elkaar in gesprek gaan en dat er wel wat verwacht wordt. Met andere woorden, over de N209, over de Lange Vaart, er is antwoord op gegeven, dat we daar wel stappen in zetten. We gaan niet uitstellen, we gaan stappen zetten. Het is niet vrijblijvend. En daarom roep ik ook op, en uw steun is daarbij ongelooflijk belangrijk, en de Staten vanmiddag hebben de Staten, de gedeputeerde, het college aangegeven dit te ondertekenen. De vragen van Leefbaar 3B

over Lange Vaart. Natuurlijk, er staat letterlijk in, 1 mei, dan hebben wij de 36 hectare lijst gaan we aanleveren. Natuurlijk, stelt u de vraag, mogen wij de lijst eerst zien? Mogen wij er ook eerst akkoord op geven? Nee, we leggen een voorstel voor. En waarom is het een voorstel? Omdat met name ook in het gesprek, en ook in het bestuursakkoord, gesproken wordt dat niet rendabele tuinbouwgebieden ingebracht mogen worden. En het is natuurlijk een voorwaartse stap van de provincie naar de gemeente Lansingerland om inderdaad te kijken om niet rendabele glastuinbouw om te bouwen naar bedrijventerrein ter voorkoming, en ook eventueel een andere invulling te geven, zijnde opslag van caravans of eventueel het gebruiken voor zonnepanelen. Dus ik denk dat dat een hele belangrijke stap is die we kunnen maken met elkaar. De 209 gaat niet alleen over Bleizo of een bestuursakkoord. Daar is tussentijds in die twee, drie jaar dat we dit doen, is ook Merenweg hier aan de orde geweest. De ontsluiting daarvan. U heeft uw eigen motie, daar zijn we nu inderdaad vrij van, want we kunnen gaan bouwen, was voorwaarde ontsluiting op de N209. Die hebben wij, met eigen geld weliswaar, hebben we de oplossing aangeboden. En we gaan hiermee verder. Het is niet alleen Bleizo, maar ook Lange Vaart, ook Merenweg en ook andere gebieden die aansluiten op de N209. Daarnaast willen we bouwen voor 5000 woningen. Wat mij betreft, mijnheer Duivesteijn, brengt u morgen de spade. En dan zal ik de spade daar in de grond steken. Daarmee is het nog niet geregeld, want u geeft terecht aan, en u allen, de provincie heeft daar wel een stem in. Dus we hebben de provincie nodig om met elkaar het goede te doen voor de regio, maar ook voor Lansingerland en voor Nederland, de BV Nederland. Ten aanzien van de vraag, is het bestuursakkoord te onderhandelen? Het lijkt me niet. We hebben 22 oktober, dat heb ik uitgelegd, het gesprek gehad. Er is een verslag van gemaakt en dit is het akkoord. This is it. Maar natuurlijk nemen we uw wensen en bedenkingen van vanavond mee in de onderliggende dossiers. En weet wel dat de provincie meekijkt. Deze uitzending van vanavond terugkijkt. En er is ook vanavond iemand in de vertegenwoordiging van de provincie aanwezig. Van harte welkom overigens. Om dit ook het gevoel en het sentiment mee te nemen. Natuurlijk gaan we dat meenemen. We zijn niet doof voor hetgeen wat hier gezegd is. En dan zeg ik het ook tegen de insprekers die vanavond hier hebben gesproken. We zijn niet doof voor wat er gezegd is. Dan nog aanzien van de procedure juridisch. Die wou ik even bij mijn...Laat ik het zo antwoorden, het is niet goed dat je als overheden met elkaar een juridisch steekspel gaat aan. En dat je elkaar gaat procederen en dat bij de Raad van State gaat zien. Wij hebben er vertrouwen in dat de provincie, de mer en de NRD op een correcte wijze uitvoert. Het is een technische exercitie. Laten we dat even helder hebben. Het is een technische exercitie. Daar valt, als het goed uitgevoerd is, niet tegen te procederen. En als je gaat procederen waarbij je van voorhand al weet dat het nergens toe leidt dan heeft het niet zoveel zin. En bovendien is het niet heel erg chic om als overheden met elkaar naar de Raad van State te gaan. Dan werd er nog een vraag gesteld, twee door de VVD. Over wonen en Zoetermeeders. Natuurlijk, het gebied is een gezamenlijk eigendom van zowel Zoetermeer als van Lansingerland. En natuurlijk gaan wij bestuurlijk met elkaar in gesprek. En natuurlijk hebben wij een regionale opgave. En laten we eerlijk zijn, Lansingerland is geen eiland. Dat is één. Twee, als wij 11000 woningen pakweg in de tien, vijftien jaar vanaf nu gaan bouwen Ik heb heel veel vertrouwen in de bewoners van Lansingerland, maar om nou 11000 woningen in de tien, vijftien jaar volledig te gaan bevolken met eigen Lansingerlanders, dat lijkt me ook een beetje een utopie. Ik denk dat ik het netjes verteld heb, denk ik, ongeveer. Ja, ongeveer. Dus dat verband zit erin. Tegelijkertijd, wij bouwen ook voor anderen en voor de regio. En dat is denk ik ook een verantwoordelijkheid die we hebben met elkaar. Als laatste, de ZoRo-lijn. U weet dat de ZoRo-lijn is één van de belangrijkste schakels die we nog missen binnen het railnetwerk, binnen de MRDH, de 21 gemeenten in de zuidelijke Randstad waar inmiddels al 2,4 miljoen mensen wonen. Waar er in 2035, 2040 pakweg 400, 500.000 bij zijn. Dat zou betekenen dat we 3 miljoen aan gaan tikken. De ZoRo is inderdaad een ongewikkelde, laat ik zeggen, een zeer gewild schakel die we willen

realiseren. En die staat ook op één van de lijsten die wij hebben als MRDH. Dus de ZoRo is zeker een belangrijke schakel om dit tot een succes te maken. Mijnheer de voorzitter, er zijn nog wat vragen gesteld over Lange Vaart en over wind. Wellicht dat die door mijn collega beantwoord kunnen worden.

De voorzitter: Dat had ik al in de gaten, wethouder. Maar ik heb nog een interruptie van de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Ik was vergeten om een vraag te stellen over de kostenneutraliteit. Kunt u de heer Van den Beukel het antwoord toelichten? Want het was niet helder, volgens mij.

De voorzitter: Mijnheer Fortuyn.

De heer Fortuyn: Op de vraag van het CDA, van de zestien vragen, is er één vraag gesteld over de financiële impact hiervan. Met name betrekking tot de sociale woningbouw. Dat betekent dus dat je grondwaarden natuurlijk minder opbrengt en je residentiële waarden natuurlijk geld kost. Wij hebben de berekeningen gemaakt, en u heeft al in een eerdere fase, en daar heeft ook de VVD aan gerefereerd, de heer De Graaf, daar is al eerder een gesprek over geweest. Het is niet geagendeerd. Maar zoals onze inschatting is, en ook zoals dat in de GR Bleizo is opgenomen, wordt er voor dit moment geen financieel verlies ingerekend. En ja, uiteraard zijn we afhankelijk van allerlei marktomstandigheden en grondwaardes en alles wat er afspeelt. Maar voor nu is het zo dat wij van de budget neutrale uitgangspunten uitgaan. En dat is het antwoord dat wij gegeven hebben.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Fortuyn. We gaan naar wethouder Muis.

De heer Muis: Dank u wel, voorzitter. Dank, commissie, voor uw wensen, bedenkingen, uw bijdragen en uw onderlinge discussie. Ik hoef u niet te vertellen dat de woningnood groot is. Dat heeft u zelf ook in uw bijdrage naar voren gebracht. En ook gisteravond hebben we hier nog met elkaar over de verdeling van de schaarse woningen gehad en ook geconstateerd dat vooral de oplossing is bouwen, bouwen, bouwen. En met deze bestuursovereenkomst brengen we heel snel een heel groot deel van die opgave dichterbij. Dichterbij dan dat het ooit geweest is en ook zal zijn als we deze bestuursovereenkomst kunnen ondertekenen. Uw vragen en zorgen gingen niet zozeer over die woningen, over de afspraken over de woningbouw, maar met name over wind. Dus daar zal ik even op ingaan. Om te beginnen met de heer Van den Beukel van het CDA, die citeert uit een verslag van een bestuurlijk overleg waar ik inderdaad heb gezegd dat Lansingerland voor windenergie is. Dat is niet nieuw. Ik heb dit ook gezegd bij mijn inspraak in de openbare vergadering van Provinciale Staten. En het is ook het staande beleid van u, van uzelf als raad. Er is een convenant met een inspanningsverplichting. Dat convenant is afgesloten. Dat is nog steeds geldig. Er is een coalitieakkoord waarin we hebben opgeschreven hoe en waar de windopgave gerealiseerd kan worden. Of dan wel gecompenseerd kan worden. We hebben windbeleid in deze gemeente. En we hebben natuurlijk ook, zoals u weet, uitgebreid onderzoek gedaan met de gedachte, laten we nu voor eens en altijd kijken wat er wel kan. U weet ook dat wij als college daar een besluit over hebben genomen en hebben geconstateerd dat wij denken dat het op die drie locaties niet mogelijk is. Om allerlei verschillende omstandigheden. U weet ook dat vervolgens de provincie het bevoegd gezag wat ze aan ons had gegeven in de veronderstelling dat wij zouden versnellen in de afgelopen jaren, die daar dus aan ging twijfelen en het bevoegd gezag heeft teruggenomen. Dan die 15 megawatt. Dat is niet een ophoging van het convenant, maar dat is een afspraak in het coalitieakkoord van GS. En nu zij daar zelf over gaan, mogen zij bepalen, zij zijn bevoegd gezag voor windparken tussen

de 5 en 100 megawatt. Zij hebben daar 15 megawatt van gemaakt. Werd ook naar gevraagd in de Statenvergadering vanmiddag, ook verwezen naar het coalitieakkoord. Dus dat is waar die 15 vandaan komt. Dan, met of zonder deze bestuursovereenkomst staan we op exact hetzelfde punt met betrekking tot wind. De procedure was gestart voordat wij hier afspraken over hadden. En dus ook zonder bestuursovereenkomst loopt die procedure gewoon door. Dus in die zin verandert deze bestuursovereenkomst niks aan die bevoegdheid van de provincie. Het is ook niet zo dat we, als we nou goed hadden onderhandeld, dat die dan ineens was verdwenen die bevoegdheid. Die ligt daar gewoon, dat is gewoon een wettelijke bevoegdheid. Ook naar de heer Duivesteijn daarmee dus om helder te maken, wij gingen er niet over en we gaan er niet over. En ook die invloed om een wettelijke bevoegdheid aan te vechten, dat kan natuurlijk, maar die kans is niet heel groot. Want ik zou niet weten op basis van welke argumenten wij dan die bevoegdheid terug zouden moeten krijgen. Of tegen zouden kunnen houden. GS, maar ook PS gaan over die inhoud in het proces en de besluitvorming uiteindelijk. En daar zit dus niet alleen GS, maar ook PS als de volksvertegenwoordigers, ook namens de inwoners van Lansingerland, want zij vertegenwoordigen alle inwoners in heel Zuid-Holland om ook toe te zien, net als u en allerlei andere belanghebbenden, op een zorgvuldig en navolgbaar proces. Dat is eigenlijk ook een antwoord richting mevrouw Van Olst van VOOR Lansingerland. Het is niet zo dat de bestuursovereenkomst maakt niet dat die wind gerealiseerd gaat worden. Volgens mij heb ik dat net toegelicht, waarom. Dan de heer De Graaf van de VVD. Die verwijst naar een zienswijze van het recreatieschap van 16 januari. Een zienswijze op de concept notitie reikwijdte en detailniveau wat vooraf gaat aan een plan mer. Dat klopt, vanuit het schap is er namens het bestuur van het schap een zienswijze gestuurd op de concept notitie reikwijdte en detailniveau om het belang vanuit het schap voor recreatie, ecologie en landschap onder de aandacht te brengen. En het lijkt me heel verstandig dat GS en PS daar kennis van nemen en dat meenemen in het verdere traject richting een plan mer. Dan had de heer De Graaf ook nog een vraag en die volgens mij de heer Fortuyn al heeft beantwoord, voor wie die woningen zijn. De heer Weerheijm gaf het ook aan. Ja, wij bouwen inderdaad niet al die woningen alleen voor onze eigen inwoners. Het is wel fijn dat we er zoveel bouwen dat we daarmee ruim voldoende dan tegemoet kunnen komen aan de wensen en behoeften van onze inwoners. Maar zodra die bestuursovereenkomst getekend is, de corporaties staan in de rij en dan gaan we met Zoetermeer en de corporaties om tafel om ook te kijken van, hoe die woningen daar op een eerlijke manier verdeeld kunnen worden over alle mensen die daarvoor in aanmerking willen komen. Dan, even kijken, de heer Jumelet van WIJ Lansingerland, die ging daar ook vanuit. Of het was een vraag. Zo heb ik hem in elk geval geïnterpreteerd over dat de onderzoeken van Lansingerland een serieuze plek gaan krijgen. Daar gaan wij ook vanuit. Bovendien, de volgende fase, als het een plan mer is, dat is een onafhankelijke commissie die daarnaar kijkt. Dus die zal ook die taak serieus nemen. En GS moet natuurlijk zorgen dat het past binnen de wettelijke kaders. En zoals gezegd, PS gaat uiteindelijk ook over de locaties die buiten Bleizo-West vallen. Dus het is niet alleen GS die dat besluit, maar ook PS heeft daar een rol in. Volgens mij heb ik daarmee de vragen beantwoord, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Muis. Dan gaan we naar wethouder Cnossen.

Mevrouw Cnossen: Dank voor het woord, voorzitter. Ik zal nog ingaan namens het college op het onderwerp Lange Vaart. Duveltje uit een doosje, hoorde ik de heer Weerheijm zeggen. Ja, dat was het voor het college ook op 22 oktober, u heeft allen het verslag kunnen lezen, dat opeens de Lange Vaart uit de hoge hoed kwam. U ziet ook in het verslag dat op dat moment er comfort nodig was voor een van de gedeputeerden die echt die 36 hectare hoge milieucategorie bedrijventerrein veilig wilde stellen. Op dat moment zit je daar inderdaad even voor het blok en verbaasd te kijken van, waar komt de Lange Vaart vandaan? Dat is

toch geen geschikte locatie voor die hoge milieucategorie? U heeft het allen ook in de stukken en ook de beantwoording aan de bewoners kunnen lezen. Het kan naar de mening van dit college niet zo naast de woonkern Bleiswijk. Maar dat was op dat moment wat er gebeurde tijdens dit gesprek. En u ziet ook in het verslag dat de gedeputeerde vroeg om maximaal een half jaar on hold te zetten. Dus 22 oktober, ik ben heel letterlijk 22 april, maar goed we hebben er 1 mei van gemaakt. Want richting de bewoners van de Lange Vaart, die weten dat ook het omgevingsplan ligt klaar om ter inzage te leggen. Een van de weinige dingen waar we nou echt eens mee door konden, ook de handtekening van deze zelfde gedeputeerde onder staat richting het Rijk om deze woningen te leveren. En ik vind ook heel mooi hoe dat contact ook steeds is en dat ik ook mag zeggen dat wij ook verbaasd waren dat juist deze locatie daar tevoorschijn kwam. Maar ik hoop dat u enigszins begrip hebt voor het overleg waarin we zitten. U ziet in het verslag ook dat de commissaris zelf vroeg om daarin mee te bewegen. En ja, dan is het op dat moment van, wat hebben we ervoor over om toch verder te gaan. Want ik denk dat dat door een aantal van u ook heel goed gezegd is, alles of niets, wil je uit die impasse komen. Ja, daar wilden we heel graag uit komen. En inderdaad inwoners, woningzoekenden, die hebben totaal geen boodschap aan al die gesprekken tussen overheden. Die willen gewoon resultaten, huizen zien die gebouwd moeten worden. Dus dat wil ik zeggen over inderdaad de Lange Vaart. Het comfort wat nodig was. We hadden de Chrysantenweg als gemeente ingebracht en dachten, daar zitten we op zo'n beetje 30. Dan zijn we er al. Maar goed, er moest toch echt 36 komen. En ik heb net collega Fortuyn daar ook iets over horen zeggen. Daar hebben we alle vertrouwen in dat we dat aan kunnen leveren. U ziet ook in het verslag dat er al een suggestie is gedaan, ook vanuit dit college, om op bepaalde locaties te kijken. Dus dat is denk ik het verhaal over de Lange Vaart, waarmee ik heel veel vertrouwen heb dat we vanaf 22 april, officieel 1 mei, met volle vaart verder gaan. En het is zo mooi in deze participatie, voorzitter, dat iedereen dit plan heel graag wil. Dus ik denk dat dat heel snel kan gaan als we eenmaal weer dit proces kunnen hervatten.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Ik had in mijn eerste termijn gevraagd of de wethouder duidelijk kan aangeven dat het college Lange Vaart niet op gaat nemen in het bod naar de provincie voor bedrijventerrein. Kunt u daar een duidelijk antwoord op geven?

De voorzitter: Wethouder Cnossen.

Mevrouw Cnossen: Dat gaat niet in dat bod. Er is gevraagd om hem een half jaar op on hold te zetten. Het college heeft aangegeven dat daar die hoge milieucategorie niet eens kan volgens alle regels van de Omgevingswet. Dus nee, daar komt geen hoge milieucategorie bedrijventerrein.

De voorzitter: Dan zijn we aan het eind van de beantwoording eerste termijn. Maar voordat we verder gaan in de tweede termijn, we hebben een hele levendige discussie in eerste termijn gehad dat heeft veel, met veel interrupties. En ik denk dat het ook goed geweest is. Maar het gevolg daarvan is dat er een aantal collega's toch wat krap in de tijd zijn komen te zitten. Dus ik heb in overleg met de commissiegriffier besloten om in ieder geval iedereen een minuut erbij te geven. Ik hoor dat u er enthousiast van wordt. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Van den Beukel.

Tweede termijn

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel. Ook voor de tijd. Ik heb eerst een paar vragen aan het college. Ik mis nog wat antwoorden. Ik heb de heer Fortuyn gevraagd of hij de actualisatie van de gebiedsexploitatie met ons kan delen, desnoods vertrouwelijk. Daar graag nog een antwoord op. Ook nog graag een antwoord op die vraag, waarom niet eerst dat lijstje gemaakt? Uw antwoord nu was, ik heb liever niet dat de volgende wethouder erover gaat. Maar met alle respect, het gaat ook niet om u. Het gaat om de inhoudelijke reden dat we niet tot april kunnen wachten. Want ik heb echt nog geen idee op welke manier die 36 hectare wel mogelijk kan worden gemaakt. Ook aan de heer Fortuyn toch eventjes de opmerking, hij zegt, we houden niet van procederen. Het was toch dit college dat hier een paar maanden geleden zei, we overwegen te gaan procederen tegen de provincie. Dus ik ben wel benieuwd wat er dan precies veranderd is. De heer Muis had ik nog een vraag gesteld of hij naar zijn eigen inschatting recht heeft gedaan aan de afspraak om Noordpolder en Kruisweg net zo te behandelen als Bleizo. Hij ging uitgebreid in op een ander aspect van mijn opmerking. Maar dit aspect interesseert me echt. Dan aan de collega's nog. Met name de collega's van Leefbaar 3B, de heer Duivesteijn. Ik heb hem goede dingen horen zeggen over Lange Vaart en over wind. Mijn vraag aan de collega is, wilt u eigenlijk net als wij een echte garantie dat er gebouwd kan worden? En dus ook Lange Vaart uit het akkoord halen. Uit artikel 9.3. Of wilt u bijvoorbeeld uitstel van ondertekening tot dat lijstje er inderdaad is? En idem op de opmerking van collega Duivesteijn dat hij heeft gezegd, u wilde eigenlijk de mogelijkheid niet dat we zouden stoppen met ons recht te procederen tegen windturbines op de verkeerde plek. Dat is artikel 8.5 nu in de overeenkomst. Maar 15 megawatt was voor u ook niet acceptabel. Dat is artikel 8.1. Mogen die artikelen van de collega blijven staan of niet? Tot slot een aankondiging, voorzitter, dat we ons beraden op een motie vreemd voor aankomende raadsvergadering om hier de punten op de i te zetten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Beukel. Wie mag ik verder het woord geven? Geen animo? Kan hoor. Mijnheer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Als niemand anders wil, dan ga ik wel. Er was zoveel enthousiasme voor die extra één minuut. Ik denk, dan gaat iedereen helemaal los. Maar zal ik toch maar een kleine reflectie nog even meenemen. Zeker nu ik een minuut extra heb. In alle serieuzeheid. Het is wat de heer Ruijtenberg net ook al zei, ik had het zelf niet beter kunnen formuleren, dit bestuursakkoord is niet een doos met snoepjes. Voel wel meteen de verwijzing naar de film Forrest Gump opkomen. Maar goed, dat is een ander verhaal. Je kan hier niet zomaar uitkiezen van, we doen het ene wel, we doen het ander niet. We vinden dit wel leuk, we vinden dit van niet. We hebben allemaal de verslagen gelezen die aan ten grondslag liggen van dit akkoord. We hebben allemaal hier de afgelopen jaren hier in deze commissie gezeten. En misschien de periode hiervoor ook al. Wat een hoop gesteggel we al hebben gehad over dit dossier. Als dat één ding laten zien, is dat we niet op het moment zijn dat we nog even her en der daar een artikeltje eruit, daar erbij. Dat lijkt me ook niet wijs op dit moment. En ik ga ook eerlijk zijn, als wij aan het einde van deze periode, en dat is al, komt in de buurt, mensen. Het is nog wel een jaartje ongeveer te gaan. In de vier jaar die we de tijd hebben gehad, in de vijf jaar dan sinds het aannemen van het ontwikkelperspectief proeftuin Bleizo, als we in die tijd er niet uit zijn gekomen met elkaar, dan kijk ik niet terug op een geslaagde raadsperiode. Dit is de belangrijkste opgave, misschien wel de belangrijkste kans die we hebben als Lansingerland voor de komende decennia. Als we die laten glippen, dat zou ik echt, dat zou me diep, diep, diep teleurstellen. Zoals de heer Fortuyn al aangaf, ons college is over schaduw heen gestapt te overleggen. GS heeft water bij de wijn gedaan. Hoeveel water het is en over wat voor wijn we het hebben dat moet de komende jaren natuurlijk nog wel blijken. Maar die integrale blik op die ruimtelijke puzzel is onontkomelijk. En ik ga ook even de vergelijking van de

heer Markus even stelen. Want we hebben die puzzel, die puzzelstukjes zijn allemaal een paar jaar tijd hier op de vloer van de raadzaal voor ons uitgegooid. We hebben nog geen één puzzelstukje ongeveer, als we kijken naar Bleizo, aan elkaar kunnen plakken. Als we kijken naar het bestuursakkoord, we hopen dat we hiermee in ieder geval de randjes van de puzzel weten te leggen. En dat is in ieder geval een startpunt wat we dan kunnen maken om de rest van die puzzel af te maken. Want het is inderdaad, we zijn er nog niet. We hebben heel veel dingen nog uit te rekenen, te onderzoeken als het gaat om de gezondheid op Bleizo, als het gaat om de bereikbaarheid, als het gaat om hoe we het daar leefbaar maken. Dat zijn allemaal dingen die we hierna moeten gaan doen. Maar zonder dat we eerst die randjes in ieder geval hebben neergelegd, komen we niet verder. Dus het is tijd om ons te focussen op resultaten. En ik hoop dat we met inderdaad een concrete schop in de grond nog deze periode iets kunnen bereiken, zodat ik in ieder geval met een enigszins tevreden blik kan terugkijken op deze raadsperiode. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weerheijm. Wie volgt in de tweede termijn? Mijnheer Jumelet.

De heer Jumelet: Dank u wel, voorzitter. De integrale blik die de heer Weerheijm aangaf, zo kijken wij er ook naar. Waarbij wij inderdaad heel blij zijn dat de stap gemaakt wordt en de randen van de puzzel inderdaad gelegd kunnen gaan worden. En wij zullen heel nadrukkelijk ook kritisch blijven op de provincie als het gaat om de besluitvorming met betrekking tot wind. Uiteindelijk, en daarom ben ik ook blij met de woorden van de wethouder, de onafhankelijke commissie die dat weegt en uiteindelijk hetgeen wat wij al onderzocht hebben als gemeente, dat dat ook een plek heeft in die afweging. En wij hebben er vertrouwen in dat ook de provincie haar verantwoordelijkheid neemt en dat ook op een eerlijke en ordentelijke manier doet. En daar ook de belangen van Lansingerland laat meewegen. Daarnaast ben ik ook blij dat, met de woorden van de wethouder rondom de Lange Vaart. In eerste termijn was ik dat even vergeten, dat stukje. Maar dat inderdaad, wij hebben er wel vertrouwen in dat wij op 1 mei vol aan de slag kunnen met de Lange Vaart. Kijk, er is altijd wel een stok te vinden om tussen de spaken te steken als het gaat om dit bestuursakkoord. Maar goed, wat ons betreft is het glas half vol. En wij hebben er ook vertrouwen in dat de provincie haar verantwoordelijkheid neemt, dat het college haar verantwoordelijkheid neemt en dat we de goede dingen doen voor Lansingerland. Dus wat mijn fractie betreft kunnen wij het bestuursakkoord steunen. U kent onze mening op onderdelen. En misschien voor de mensen die dat nog niet weten, kijk vooral even de inspraak na van collega Bik van vanmiddag. Dan heeft u een mooie samenvatting van hetgeen ik in eerste termijn heb aangegeven.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jumelet. Zie ik een interruptie van de heer Van den Beukel?

De heer Van den Beukel: Voorzitter, als nou collega Jumelet ziet dat de provincie eerlijk en ordentelijk, en hij heeft daar vertrouwen in, tot de conclusie komt dat windturbines moeten komen in de Noordpolder bij Berkel of in polder 140-Morgen bij Kruisweg. Is hij dan op dat moment tevreden met het feit dat hij nu zijn recht dreigt weg te geven om nog te procederen daartegen of überhaupt erover in gesprek te gaan, in tegenstelling tot de situatie wanneer die zouden moeten komen op Bleizo. Ook gelet op de grote woorden die zijn collega heeft gesproken op dit thema.

De voorzitter: U mag een heel kort antwoord geven. Kort. Dat is moeilijk voor u, dat weet ik. Seconde of tien.

De heer Jumelet: WIJ Lansingerland was tegen wind, is tegen wind en blijft tegen wind. En we hebben er vertrouwen in dat de onderzoeken die ons college heeft laten doen, de uitkomst zo zal zijn. En wij zeggen ook met de wethouder Fortuyn, het procederen onderling als...

De voorzitter: Ja, dat is duidelijk, dat hebben we al gezegd.

De heer Jumelet: Wij hebben er vertrouwen in.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. In onze eerste termijn hebben we aangegeven dat wij achter het bestuursakkoord staan. Die mening blijft staan. In het kader van verwachtingenmanagement, ik hoorde de wethouder ook aangeven, wij horen uw raad en de sprekers, en we gaan dat meenemen. Wat betekent dat precies? En ik zie hier dat ook de indruk gewekt dat een aantal dingen aangepast kunnen worden. In mijn beleving was geen onderhandelingsruimte aanwezig. Dus kan de wethouder dat toelichten? En voor ons ook in lijn met wat D66 heeft gezegd, de aanleiding van het bestuursakkoord was bouwen op Bleizo-West. Als daar iets niet gerealiseerd wordt, dat het aangepast wordt, dan zijn wij ook teleurgesteld. Dus in die zin is dat voor ons onbespreekbaar. Dat Bleizo-West gewoon blijft voor bouwen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Azzouzi. Dan gaan we naar heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Zoals aangegeven in de eerste termijn moet dit akkoord iets opleveren voor Lansingerland en onze inwoners. Ten aanzien van windturbines, wethouder Muis heeft nogmaals bevestigd dat we vanuit Lansingerland niks meer tegen het projectbesluit van de provincie kunnen doen en dat dit akkoord in die zin niks verandert op dat gebied. Wethouder Fortuyn gaf daarbij ook aan dat een eventuele procedure alleen technisch was en weinig kansrijk. Net als de fractie van WIJ Lansingerland zijn wij tegen windturbines nu en in de toekomst. We zullen alle andere mogelijkheden onderzoeken om die te voorkomen. Ten aanzien van Lange Vaart, wethouder Cnossen heeft zojuist duidelijk aangegeven dat college Lange Vaart niet gaat opnemen in een bod naar de provincie. En daar vertrouwen wij dan ook op. Ten aanzien van de N209 heeft wethouder Fortuyn aangegeven dat het akkoord gaat leiden tot stappen zetten. En dat er nog steeds geen cent is toegezegd blijft zorgelijk en pijnlijk. De fractie van Leefbaar 3B wil de wethouder hier wel in steunen en spreekt de hoop uit dat gemeente en provincies snel gezamenlijk een koffertje met geld bij het Rijk gaan ophalen. Ten aanzien van Bleizo-West, dit is voor ons een van de belangrijkste afwegingen. Die 5000 woningen of meer zijn cruciaal in de woningnood. We kunnen niet langer vertragen door bestuurlijke spelletjes. Ben ik blij met het akkoord? Nee. Maar gaat het al iets ons opleveren? Dat denk ik wel. We moeten dit jaar nog gaan starten met voorbereidingen en zoveel mogelijk woningen gaan bestemmen voor onze eigen inwoners, jongeren, spoedzoekers en mensen met een economische of sociale band met Lansingerland. De wethouder zei dat hij morgen spade wilde gaan halen en dat in de grond steken op Bleizo. Om terug te komen op de vraag van GroenLinks of wij de wethouder naar huis willen sturen. Het antwoord is, ja. Wat ons betreft rijdt de wethouder zo meteen naar huis om een spade te halen in zijn schuur en die vanavond nog in de grond te steken op Bleizo-West. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Duivesteijn. Mijnheer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Ik had eigenlijk nog een kleine interruptie op de heer Duivesteijn. En dat is namelijk met wat hij nu net gedaan heeft, mag ik daaruit de conclusie trekken dat Leefbaar 3B ook uiteindelijk dit bestuursakkoord steunt?

De voorzitter: Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Volgens mij heb ik op die vier punten zojuist een weging gedaan en daarbij geen beperkingen opgelegd aan het college.

De voorzitter: Mijnheer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Is het antwoord dus kortom, ja?

De heer Duivesteijn: Dat kunt u raden.

De voorzitter: Mijnheer Van den Beukel, interruptie van de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, ik hou niet zo van raden. Ik heb liever heldere antwoorden. Ik heb hem twee vragen gesteld, voorzitter, collega Duivesteijn, kan hij daarop antwoorden?

De heer Duivesteijn: Volgens mij ben ik op alle vragen van de commissieleden ingegaan. Dus daar ga ik niet verder op in.

De voorzitter: Nog een keer, mijnheer Van den Beukel. Sorry. Even wachten, even wachten, het gaat hier even fout. Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dan herhaal ik mijn vraag of hij toch nog tevreden is met het feit dat de gemeente Lansingerland zijn recht op te procederen opgeeft? Hij zei eerder van niet. Is hij daar nu toch tevreden mee?

De voorzitter: Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Ik heb procederen niet eerder genoemd. We hebben wel vorig jaar opgeroepen om te procederen tegen de provincie om een doorbraak te forceren op Bleizo-West. Het college heeft een doorbraak geforceerd op Bleizo-West. Daar zijn we enorm blij mee. Dat is voor ons de belangrijkste afweging. En de wethouder heeft zojuist aangegeven dat een eventuele procedure alleen technisch was. En als er bezwaren zijn om windmolens te plaatsen op bijvoorbeeld Kruisweg, dan gaan we vanuit dat daar diverse partijen gaan tegen procederen.

De voorzitter: Mijnheer Ruijtenberg, voor uw termijn neem ik aan.

De heer Ruijtenberg: Nee, nee, nee. Ik was nog niet klaar met de interruptie. Ik had er nog eentje op de heer Duivesteijn. Dus, want ja, ik heb de heer Duivesteijn namelijk in het aanloop hier naartoe en in andere commissievergaderingen hele grote woorden horen gebruiken. En ook in de eerste termijn nog hele grote woorden, we gaan ons beraden, we gaan dit, we gaan dat. We weten van die steun, we zijn overal tegen, bladibladibla. Nou vraag ik hem gewoon een concreet antwoord. En als de heer Duivesteijn een beetje ballen heeft, op zijn Rotterdams gezegd, dan zegt hij ook nu concreet gewoon niet van, ga er naar raden of u kunt raden of, zeg gewoon ja of nee. Wees gewoon een vent en zeg het gewoon.

Dat zou u namelijk sieren, want dan toont u ook nu weer die grote woorden die u altijd heeft gezegd. Dus nogmaals, concrete vraag, steunt u het bestuursakkoord, ja of nee?

De voorzitter: Mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Ik steun het ondertekenen van het bestuursakkoord. Ja, heel duidelijk. Dat heb ik zojuist ook nog uitgelegd. En het woord beraden heb ik niet opgenomen. Dus dat u daaraan refereert of iets dergelijks, dat is helemaal niet zo'n grote woorden. Nee, de zorgen heb ik uitgesproken van de fractie van Leefbaar 3B. En wat we nu gaan realiseren is 5000 woningen voor onze inwoners. En dat is het allerbelangrijkste wat we gaan doen. En ik heb aangegeven dat de fractie van Leefbaar 3B alle invloed gaat aanwenden om die windturbines te voorkomen.

De voorzitter: Dank u wel. Naar wie gaan we? Wie nog in tweede termijn? Mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. De afgelopen periode hebben wij een aantal keer een soort gelegenheidscoalitie gevormd met GroenLinks en CDA. Met name om te hameren op tempo op dit dossier en zorgvuldige besluitvorming. Glas is wat ons betreft ook half vol. In die zin dat er licht aan het einde van de tunnel is en we nu uit een impasse lijken te komen. Maar half glas is voor ons ook half werk. Mijn vader zei altijd, geen half werk leven. Er ligt een overeenkomst voor die enig licht biedt aan het einde van de tunnel. Maar wat ons betreft te veel open eindjes bevat en te weinig concreet is om daar nu mee in te stemmen. Dus dat doen wij op dit moment ook niet om die reden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Van Olst.

Mevrouw Van Olst: Dank u wel, voorzitter. Het staat dus al vast en het kan niet meer veranderd worden. Ik begrijp dat het een enorm moeilijke puzzel is voor het college. Maar ik hoor wethouder Muis zeggen dat wind hiermee niet juist wel doorgaat of tegengehouden kan worden. Ook dat staat dus al vast. Waarom staat het er dan in? Wat heeft het dan voor nut? Ook dat er niet geprocedeerd kan worden, dat lijkt me voorbarig en niet juist. Ik kan hier dus niet mee instemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie heb ik verder nog? Mijnheer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Nu wel voor de termijn. Ik ga hem heel kort houden, want ik heb nog maar 22 seconden. Ik proef hier in het huis, ondanks heel veel discussies erover, toch hele brede steun voor dit college. Ik wil ze feliciteren met dit bestuursakkoord. En ik roep u van harte op om aan die onderliggende dossiers, om daar werk van te maken. Maar vooral die N209, concretiseer dat, wees daar harder op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan, wie nog meer? ChristenUnie nog? Dan heb ik iedereen gehad? Ja. Dan gaan we weer naar wethouder Fortuyn.

Beantwoording college

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter en dank u wel raad en commissie in dit geval voor de brede steun. Die proef ik er dan wel uit. Er zijn wat vragen gesteld met name door het CDA over de financiële doorrekening. Uiteraard kunnen we die in geheim en in vertrouwen kunnen we die delen. Dus u begrijpt dat wij daar natuurlijk ook economische belangen bij hebben. Tegelijkertijd over die 36 hectare, ik heb al aangegeven dat wij

ruimte hebben gekregen ook vanuit de provincie vandaan om ook naar andere gebieden te kijken dan alleen maar Bleizo of Chrysantenweg. En andere locaties die hier nog voor in aanmerking komen. En wij komen met de lijst aan, de regie ligt bij ons. En we gaan daar de komende weken hard aan werken om dat te delen met de provincie. Daar moeten we ook samen met de provincie akkoord op krijgen. Maar we hebben er alle vertrouwen in dat op basis hiervan de 36 hectare ruimschoots is in te vullen. Wat betreft de procedure ga ik niet meer op in. Het is al aangegeven. En laten we inderdaad met elkaar ruim steunen dat het bestuur de ruimte krijgt om de onderhandelingen, het gesprek aan te gaan. En ook morgen te gaan beginnen. Het heeft al drie jaar geduurd. Ik heb het u net aangegeven. Het was een raadsbesluit van 2021. De nieuwe periode, we zijn drie jaar verderop. Volgend jaar hebben we verkiezingen. Laten we de hoepel nu nemen en de besluiten ook nemen. Het heeft lang genoeg geduurd. Ik ga die spade halen op advies van de heer Duivesteijn van Leefbaar 3B. En ik zal een persmomentje organiseren waarbij ik de eerste schop, althans spade, daar zal steken in de grond. En laten we eerlijk zijn, ik denk dat het heel mooi is die antwoorden, ik vind het ook heel mooi wat gezegd is ook door de heer Weerheijm en anderen van, we leggen de randen van de puzzel. Dat klopt. En in die randen van de puzzel dan betekent het dat we naar een perspectief toe gaan werken. En als ik op deze wijze aan het einde van mijn periode in maart '26 afscheid kan nemen dat we de hoepels hebben genomen dan laten we met elkaar iets moois achter. Ik ben het met wat dat betreft met de heer Weerheijm helemaal eens. Weerheijm, sorry. Ja, Weerheijm. Excuus voor de T. Maar dat is een beetje Rotterdams, die T. Weerheijm, dat is waar. Ik zeg dan maar Brecht met een T. Maar het zou mooi zijn dat we dat perspectief achter kunnen laten. En dat we dan met elkaar een mooie toekomst met Lansingerland tegemoet gaan. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Ja, maar ik heb toch nog een interruptie. Dat zal een hele korte zijn, gezien de tijd die hij nog heeft, mijnheer De Graaf.

De heer De Graaf: Een korte vraag aan de wethouder. De wethouder proeft duidelijk brede steun in deze commissie. Trekt u daarmee de conclusie dat u meteen morgenochtend bij het wakker worden de overeenkomst kan tekenen? Of betracht u nog even de zorgvuldigheid om de mogelijke motie vreemd van de heer Van den Beukel in de komende raad af te wachten?

De voorzitter: Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Het zijn wensen en bedenkingen. En wat ik eerder aangegeven heb, we nemen de wensen en bedenkingen mee. Er is ook een vraag gesteld door GroenLinks, of door, nee, door de heer Azzouzi. We nemen gewoon mee het sentiment. En we gaan de gesprekken aan, ook in het kader ook van het sentiment. En we gaan ook de belangen met elkaar delen. En we zullen tot een gezamenlijk besluit moeten komen. Het valt niet bij een motie of een amendement te amenderen of de motie in te brengen. Dus fijn dat we dat in de komende raad krijgen, maar, ja, ik ben van plan om morgen te tekenen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan zijn we nu aan het eind van dit...Oh, mijnheer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Kan de wethouder nog even reflecteren op of de verstandhouding nu beter is geworden met het college van Gedeputeerde Staten?

De voorzitter: Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Ik wil natuurlijk niet direct terugwijzen naar het feit dat wij het bestuursakkoord presenteerden bij RTV Lansingerland. U heeft mij zien staan daar met mevrouw De Koning. En het leek wel eigenlijk een soort huwelijksaankondiging. En dat is nog steeds dezelfde sfeer heeft dat nog steeds.

De voorzitter: Oké, dan zijn we nu echt aan het einde. En ik moet zeggen, ik vond het een hele goede debat, een discussie. En ja, we zijn in ieder geval, de overeenkomst is voor minimaal vijf jaar. Of nee, voor vijf jaar. Het zou eerder afgelopen zijn als alle dingen voor elkaar zijn. Kan ook iets uitgesteld worden nog. Staat er allemaal in. Maar die vijf jaar, we zijn natuurlijk al heel lang bezig. Heel kort hoor, want we gaan zo weer verder. Maar toen deze gemeente ontstond in 2007 toen hadden we een waarnemend burgemeester Bas Eenhoorn. En die is in feite al begonnen met die Bleizo. Die is die gesprekken met Zoetermeer gestart. Dus zo lang loopt dat in dat gebied al de discussie. Dus daar komt nog een jaar of vijf bij. Dus dat is blijkbaar nodig in Nederland om dat op die manier te doen. Dat wou ik dan nog even gezegd hebben. En dan gaan we naar het volgende agendapunt. En dat is 5.b. Oké, ik ga even op verzoek van de wethouder ga ik even vijf minuten schorsen.

Schorsing

5.b Werkwijze voor het vormen van begrotingsvarianten

De voorzitter: Wilt u de plaatsen weer innemen? Collegae, graag de plaatsen innemen. Ik heropen de vergadering. Aan de orde is agenda met 5.b werkwijze voor het vormen van begrotingsvarianten. Het betreft de voortgang van het proces voor de begroting 2026-2029. Tijdens de commissievergadering van 4 december heeft de raad het plan van aanpak voor dit begrotingsproces besproken. Vanavond staat de voortgang op de agenda waarbij wordt ingegaan op de werkwijze voor het opstellen van de begrotingsvarianten, het participatieplan en het benodigde projectbudget. In de beeldvorming van 29 januari heeft u een technische toelichting gekregen. Het college vraagt de commissie om haar zienswijze op voorgestelde aanpak. Dus, wie mag ik daarvoor het woord geven? Mijnheer Van Santen, VVD.

Eerste termijn

De heer Van Santen: Dank u wel, voorzitter. We hebben al eerder aangegeven dat wij, er zijn meerdere wegen naar Rome. We gaan het ravijnjaar tegemoet. En als dit een goede manier is om tot een goede begroting te komen, dan hebben we al eerder gezegd, dan steunen we die. Er staat, inhoudelijke ambities gaan primair en financiën zijn secundair. Het zal iets minder zwart-wit zijn, denk ik, zoals het er staat. Want uiteraard, en zo is het ook toegezegd, alle financiële effecten met de cijfers uit de begroting van '25 staan er natuurlijk bij. Anders kunnen we geen enkele afweging maken. Dus zo lees ik dat maar. We gaan het ravijnjaar tegemoet. We zullen de broekriem moeten aantrekken. Dat vraagt ook een andere mindset in dit huis. En dan vinden we het wel een beetje jammer dat voor dit traject toch mogelijk 175.000 euro wordt uitgegeven. We hadden dat graag anders gezien, maar alla. Eén punt daar hebben we wel, dat willen we wel anders en we zijn ook benieuwd hoe andere partijen er tegenaan kijken. Dat gaf al wat discussie in de beeldvorming, of in ieder geval, het leidde tot vragen. En dat is dat het ambtelijke werkgroep heeft een maatschappelijk minimum gedefinieerd, boven het wettelijk minimum. En wij zouden graag het volledige inzicht willen hebben, ook in dat wettelijk minimum. Ik vind het prima om het maatschappelijk minimum ook te zien. Maar wij willen graag dat inzicht hebben, zodat we als raad de keuzes kunnen maken. En niet al gelijk bij het maatschappelijk minimum beginnen. Dus mijn verzoek aan het college, maar is ook aan andere partijen, of zij dat ook

zien zitten, dat het wettelijk minimum ook vermeld wordt voor het inzicht en de keuze die we kunnen maken. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Santen. Dan gaan we naar mevrouw Van Splunter van GroenLinks.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Wij vinden het als GroenLinks goed dat we het op een andere manier gaan aanvliegen. Wij zijn ervan overtuigd dat, zoals het nu wordt voorgesteld, dat we veel betere integrale afwegingen kunnen gaan maken met elkaar. Om antwoord gelijk maar ook te geven op de vraag van de VVD, zoals wij het begrepen hebben is het wettelijk minimum moeilijk vast te stellen, omdat dat vrij interpretabel is. Dus wij gaan ervan uit dat als het gaat over dat maatschappelijk minimum, dat dat de basis is die in ieder geval een antwoord geeft op de minimale basis van welke gemeente wij willen zijn. Er kwam tijdens de beeldvorming nog wel een discussie op gang van, maar gaat het ambtelijk apparaat dan eigenlijk al politieke kleur geven aan dat maatschappelijke minimum? GroenLinks is ervan overtuigd dat eigenlijk met alle visies die wij hier hebben liggen, dat dat het uitgangspunt is om tot dat maatschappelijke minimum te komen. Dus nee, wij hoeven dat inzicht niet. Wij gaan uit van die maatschappelijk minimum en de varianten en kijken uit naar wat er in dit proces gaat gebeuren. En het is een nieuwe exercitie waar wij vertrouwen in hebben. Ik had nog één vraagje, die 175.000 euro, is dat over de jaren heen of is dat per jaar? Gewoon even als idee. Oh, eenmalig. Check. Oh ja, tuurlijk, want dat gaat voor 2000. Laat maar, ik trek mijn vraag in. Hoeft niet in het verslag.

De voorzitter: Even stop, even stop. Zo discussiëren we niet, wethouder. Oké. Dus die vraag ligt daar gewoon nog. Dat was het einde van uw...Oké, gaat uw gang.

Mevrouw Van Splunter: Nee, mijnheer de voorzitter, ik wilde toch even in mijn termijn alsnog mijn vraag terugtrekken. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Dank u wel, voorzitter. Het is al door collega's gememoreerd en ook in de commissie hebben we het uitgebreid besproken waarom we een andere werkwijze hanteren ten aanzien van de begroting. Dus dat ga ik niet herhalen. Wel heeft D66 ten aanzien van het voorstel wat er ligt nog een aantal opmerkingen en vragen. En dan ga ik ook gelijk in op het punt van de heer Van Santen. Allereerst, wat is de reflectie van het college op het verloop van de participatieavond op 27 januari? En hoe zorgen we ervoor dat die uitkomsten goed worden meegenomen in de verschillende varianten? En daar bedoelen we mee, hoe maken we expliciet wat vanuit de organisatie komt en wat vanuit de maatschappij komt met betrekking tot input? En maken we daar onderscheid in of zitten daar verschillen in? Maken we dat zichtbaar? Dan ten aanzien van een vraag die wij ook hadden ten aanzien van de basislaag. Er staat nu dat de basislaag staat voor het maatschappelijk minimum. Wat ons betreft is het maatschappelijk minimum, wettelijke taken plus een aantal andere onderdelen. Want heel vaak is het wettelijk minimum voor mensen zoals hier wonen, onze inwoners, helemaal niet een acceptabel minimum. Dus misschien kunnen we daar ook in de voorbereiding nog wat meer inzicht in geven, zodat we goed met elkaar snappen wat het maatschappelijk minimum is. Voor ons is het maatschappelijk minimum een goed uitgangspunt. Want ik weet niet, een wettelijk minimum kan ook heel theoretisch zijn. Het kan iets zijn wat juridisch dan het minimum is, maar wat echt totaal onwerkbaar is. Dus ik sluit me graag aan met de eerdere woorden dat het maatschappelijk minimum, wat ons betreft, het moet zijn. Maar misschien dat dan wel goed toelichten ook in de verdere uitwerking. Dan nog een vraag ten aanzien van het weegbaar maken van de varianten. Zoals

aangegeven, die financiën worden in eerste instantie niet meegenomen. Daar hadden we toch nog wat discussie over van, hoe gaan we dan die varianten wel vergelijken in dat hele proces? Want die financiële kant is toch wel een belangrijk punt. Misschien kan daar kort op gereflecteerd worden? 175K, ik vind dat we moeten stellen in onze rol als raad, is zoveel echt nodig? Misschien kan nog enigszins ingevuld worden, toegelicht worden wat dat omvat. En of dat niet minder kan. Dat klinkt misschien wat zuinig, maar ja, we leven nu eenmaal in financiële krappe tijden. En als laatste, in het stuk staat beschreven dat er een heleboel varianten worden ontwikkeld. Er wordt gesproken over acht varianten. We vinden dat toch wel erg veel. Want A, maakt het kiezen moeilijk. Maar de keuzes maken dat ook niet scherper. Ik denk, misschien moeten we wel terug naar minder dan acht varianten. Wij zelf zouden meer in de richting van vijf varianten denken. Want dan heb je gewoon iets grotere, iets duidelijkere keuzes. Minder discussie. En dan wordt het debat denk ik gewoon wat scherper en wat beter. Maar misschien kunt u daar nog op reflecteren. Los van genoemde opmerkingen en vragen zien wij uit naar de verdere uitwerking en werken we natuurlijk enthousiast mee aan verdere vervolgstappen om dit met elkaar tot een succes te maken.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jonker. Dan gaan we naar de heer Jansen van WIJ Lansingerland.

De heer Jansen: Dank u wel, voorzitter. WIJ Lansingerland is ook voor het maatschappelijk minimum om dat aan te houden, met wat inzicht, wat dan echt de toplaag daarop is. Dus we hoeven niet het wettelijk minimum compleet inzichtelijk te hebben. Ik sluit me aan bij de heer Jonker, ook acht varianten, dat is te veel. In onze ogen vier, vijf, maximaal. Want we moeten een integrale afweging kunnen maken als raad. En daar zal zoet bij zitten, net als in het vorige dossier, en daar zal zuur bij zitten. En als je te veel varianten hebt, dan heeft iedere fractie zijn eigen variant en dan gaan we er niet uitkomen. Dus een echt beroep op de wethouder en de organisatie om terug te gaan naar een minimum aantal varianten. En vier, vijf lijkt ons een goede richting. 175k, het is 175k, maar soms moet je ook een spierinkje uitgooien om een kabeljauw te vangen, om er nog maar een ander spreekwoord in te gooien. Dus het is wat het is en wij kunnen er op dit moment mee leven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Azzouzi PvdA.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft het proces, daar staan we achter. En we vinden het goed dat wij dat gaan doorlopen op een andere manier. Want de uitdagingen zijn groot die ons te wachten staan. Ten aanzien van dat maatschappelijk minimum, we zaten zelf te worstelen daarop. Maar we zien hem eigenlijk als dat wettelijk minimum is heel discutabel. Dus het gaat erom dat wij wettelijke verplichtingen hebben. En de manier waarop wij dat uitvoeren kan verschillen. Daar zit ook een grijs gebied. Dus we zien dat maatschappelijk minimum ook aan de hogere kant, maar kan ook aan de lagere kant zitten. Dus dat is minder of meer. Dus beide kanten. Dus vandaar dat wij erop vertrouwen dat de organisatie een maatschappelijk minimum gaat presenteren en dat ik heb begrepen dat wij nog de mogelijkheid hebben om dat te kunnen aanpassen of amenderen. Dus die keuze is er nog. Wil ik ook vragen aan de wethouder of dat nog zo is? Voor het aantal varianten, hoe meer hoe beter. Dan kunnen wij wel keuzes maken en dan worden wij niet beperkt dat wij voor een variant of vijf varianten, één variant gaan kiezen waarin ook andere componenten zitten die wij eigenlijk niet willen. Dus we zijn eigenlijk voor die acht varianten.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Jansen.

De heer Jansen: Een vraag aan de heer Azzouzi. In vergelijking met het vorige agendapunt, waar we vijf dingen zagen die integraal gezien moeten worden. Als we vijf dingen los gaan zien, dan kom je tot een heel andere conclusie dan dat je iets integraal gaat afwegen. En dan is het samenvoegen van bijvoorbeeld wonen en bereikbaarheid of wonen en werken, ziet u niet dat u dan een betere integrale afweging kunt maken dan dat u alleen naar wonen kijkt of alleen naar werken kijkt of alleen naar sociaal kijkt?

De voorzitter: Mijnheer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Ik zie het eigenlijk als argument voor wat ik zeg, want elke fractie heeft zijn accenten. Voor ons is het sociaal domein onbespreekbaar en voor anderen is het fysieke domein of veiligheid. Dus op die manier willen we eigenlijk meer varianten hebben. Dan kunnen wij dan ook nog combineren met varianten. Dus niet dicht gooien in een aantal varianten, want dan moeten wij kiezen voor één en de rest niet. Dus ik wil gewoon die mogelijkheid blijven houden.

De voorzitter: Ik heb nog een interruptie van de heer Jonker.

De heer Jonker: Ik heb ook wat methodologische twijfels bij wat u nu zegt. Want in feite, als we dan even doorredeneren, dan kunnen we het heel simpel doen, dan maakt iedere fractie gewoon zijn eigen variant. En dan stemmen we allemaal voor onze eigen variant. Nee, ik wil er geen parodie van maken. Ik wil het niet gekkigheid doen. Maar het idee van een variant is juist dat je dingen integreert en dat je met elkaar een aantal hoofdkeuzes met elkaar kunt bediscussiëren. Dus dan snap ik niet dat u zegt, we willen tien varianten of acht varianten. Dan wordt het proces toch niet beter? Ik snap dat niet helemaal.

De voorzitter: Mijnheer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Volgens mij wat ik bedoelde, dat wij meer keuzes hebben. En varianten, als je minder varianten gaat opstellen, dan word je beperkt. Dan moet je het, take it or leave it. En wat ik dan begrijp, meer varianten, dat je meer keuzes hebt.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Als het nog één keer kort mag, maar het is meer een opmerking dan een vraag. Ik denk niet dat we het helemaal eens worden. Maar ik ben bang dat we dan gewoon terug gaan naar het knoppenboek wat we vroeger hadden en waar we aan konden draaien.

De voorzitter: Mijnheer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Voorzitter, de organisatie zegt dat zij acht varianten kunnen voorbereiden. Dan ga ik ervan uit, dan wil ik dat zien. Het is niet tastbaar, ik zie het niet, ik weet niet hoe dat eruit komt, dus ik wil het wel zien. En u wilt het nu gaan beperken, daar sta ik niet voor.

De voorzitter: Een interruptie heb ik nog van de heer Jansen.

De heer Jansen: Dan wil ik nog even wat verder duidelijkheid van de heer Azzouzi. Ik hoop dat de heer Azzouzi beseft dat we in mei, juni een beslissing nemen over de variant of de varianten en dat daarmee in principe de weg naar de begroting vast ligt. Dus als we geen duidelijke integrale afweging kunnen maken in mei, juni, dan hebben we

een probleem. Dan moet er toch een breed pakket liggen van een gecombineerd pakket en niet van pilaren. We leven toch niet in de verzuilde samenleving meer.

De voorzitter: Mijnheer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Ik weet heel precies hoe dat werkt. In mijn beleving, er komen gewoon varianten en dan kunnen we ook een integrale afweging maken. Ik snap de interruptie van de heer Jansen niet.

De voorzitter: U was klaar met uw termijn, mijnheer Azzouzi? Dan gaan we naar de heer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Voorzitter, dank u wel. Allereerst complimenten voor het college en de ambtelijke organisatie voor het voortvarend oppakken van deze forse klus. ChristenUnie kan zich in grote lijnen vinden in de voorgestelde aanpak. Het is voor ons allemaal een nieuw traject en we zullen dus ook moeten gaan ervaren in de praktijk hoe het gaat verlopen. En dat betekent dus ook, wat ons betreft, dat je niet alles precies van tevoren kan weten of moet dichttimmeren. Niettemin willen we wel een paar opmerkingen maken. In de brief van het college wordt ingegaan op drie onderdelen. Wat de werkwijze betreft hebben we, net als een aantal van mijn voorgangers, vraagtekens vooral bij het bepalen van het maatschappelijk minimum. Wat is dat nou precies? En hoe voorkom je dat je straks niet alleen over de verschillende varianten gaat discussiëren met elkaar, maar ook over dat maatschappelijk minimum? Bij voorkeur zouden we dat moeten voorkomen wat ons betreft. En ons beeld is dat dit maatschappelijk minimum het minimale is wat de wet voorschrijft. Maar daar waar de wet ruimte biedt voor eigen interpretatie, moet dit wel duidelijk worden aangegeven in het maatschappelijk minimum. Verder begrijpen we dat in de eerste fase de financiën niet leidend zijn. Maar een grove doorkijk naar de financiën zou wat ons betreft wel een belangrijke voorwaarde moeten zijn voor een goede discussie. Het participatieplan ziet er wat de CU betreft prima uit. En goed om te horen dat er veel belangstelling was op de beeldvormende avond van 27 januari. Waar we in dit verband nog wel benieuwd naar zijn is hoe de opbrengst van die avond, iemand anders zei het ook al, wordt meegenomen in het bepalen van de verschillende varianten. Onze indruk is namelijk dat met de inwoners en organisaties vooral is gesproken over hoe bepaalde voorzieningen anders georganiseerd zouden kunnen worden als er minder geld beschikbaar is. Maar dat is in onze beleving nog net wat anders dan het bepalen van een aantal varianten. Of gaat het college de input vanuit inwoners en organisaties straks ook vermelden bij de verschillende varianten? Bijvoorbeeld, variant A is de variant waarbij het meest wordt bezuinigd, maar vanuit inwoners en organisaties worden wel mogelijkheden gezien om dit op te vangen en dingen anders te organiseren. Misschien kan de wethouder wat toelichten hoe die input bijdraagt in het bedenken van de varianten. En dan tot slot over het projectbudget, dat is wat ons betreft akkoord om dat zo te doen. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Philippens van Leefbaar 3B.

De heer Philippens: Dank, voorzitter. Ook bij ons algemene tevredenheid over het proces. We zien veel ambtelijke inspanning, maatschappelijk middenveld wordt betrokken. We hebben als Leefbaar het gevoel dat hiermee de onderste steen boven komt qua informatie en dat we hierdoor zo optimaal de juiste keuzes kunnen maken richting de toekomst. We zijn ook wel blij met het gebruik juist van het college van de financiële ruimte die we als raad bieden. We denken dat we dit bedrag dubbel en dwars terug gaan verdienen door de juiste keuzes die we gaan maken. Tweetal spanningen of risico's wat we als het Leefbaar zien en die we toch even mee willen geven. De eerste is al benoemd, het voorwerk wat

gedaan wordt. We hebben het over maatschappelijk minimum, de verschillende varianten. Er zit gewoon een risico op als er al grote politieke keuzes misschien al in gemaakt worden of er weinig ruimte wordt gegeven. Dat is het grootste risico in dit traject als er in de raad dan twijfel daarop ontstaat, dan krijg je een moeilijk debat in 7 mei. Maar tegelijkertijd willen we als Leefbaar ook de ruimte aan het college geven en de ambtelijke organisatie en de expertise maximaal inzetten. Dus vertrouwen dat dit goed uitgewerkt wordt, maar let hier dus ook goed op. Dat is ook een reactie op de VVD, dus het verder inzicht op die maatschappelijk minimum hebben wij niet nodig op dit moment. Richting D66, die hoeveelheid varianten. Wat mij betreft leggen we dat vooralsnog even in de ambtelijke organisatie die daar een goede inschatting op kan maken. Laatste risico, door de heer Oostdijk ook al benoemd, financiën. Belangrijk dat ook dat mee wordt genomen. Inhoud is leidend, maar financiën absoluut mee, want we hebben als Leefbaar geen trek om luchtkastelen te gaan bouwen. Dus dat we beslissingen nemen die uiteindelijk gewoon niet realiseerbaar zijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Philippens. Dan gaan we naar, verder nog iemand? Mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Klopt, voorzitter. Kort. In grote lijnen steunen we het voorstel van het college als CDA. Prima. Sluit me aan bij de heer Van Santen over het wettelijk minimum. Sluit me ook aan bij de vraag van de heer Jonker over de bijeenkomst 27 januari en wat ermee gebeurt. Ik heb daar wel wisselende verhalen over gehoord. Er waren mensen die erbij aanwezig waren die enthousiast waren over de geboden mogelijkheid, dat het goed was. Maar ook mensen die zeiden, ik heb het als sturend ervaren. Ik heb daar zelf geen, ben er niet bij aanwezig geweest. Maar ik wil maar eventjes aangeven dat het, mijn beeld is wisselend. Ik vind het vooral belangrijk dat inderdaad de input op een goede manier gebruikt wordt. Daar gaat het uiteindelijk om. Voorzitter, het is even gegaan over geld. Ik heb twijfels erbij of dat nodig is. En niet zozeer vanwege het geld zelf, maar het wordt wel rijk opgetuigd. Eerder al, toen het eerste voorstel kwam hiervoor, hebben we ons daar schoorvoetend bij aangesloten, omdat we het belangrijk vinden om de maatschappij te horen. Maar wel met die zorg dat het te groots en meeslepend zou worden. En als dan die financiën daar een uiting van zijn, dan zijn we daar ook wel kritisch op. Dus we zouden ook wel de wethouder willen vragen om het niet te groot op te tuigen. We gaan het anders doen dan voorheen. We gaan de maatschappij met name horen. Dat is voor ons belangrijk. We gaan over varianten praten. Dat is voor ons belangrijk. Maar ik hoop dat verder niet teveel drukte wordt veroorzaakt, met name intern. Omdat ik goed weet hoeveel tijd het ook vraagt, ook van beleidsambtenaren die eigenlijk bezig zijn met het uitvoeren van de begroting die we hebben vastgesteld voor dit jaar. Ik zou het jammer vinden als zij veel van hun tijd hieraan moeten besteden. Ik deel overigens niet de vrees die ik hier op de linkerzijde hoorde dat het jammer zou zijn als we terug gaan naar het knoppenboek. We hebben goede ervaringen met het knoppenboek. Het biedt juist inzicht en grip aan de raad op uiteindelijk de impact van financiële keuzes. Dus we kijken daar helemaal niet kritisch naar. Sterker, we zouden het heel zonde vinden als we dat instrument hier van de tafel laten vallen. Dat is niet onze inzet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we aan het eind van de eerste termijn van de zijde van de commissie. Dan gaan we naar wethouder Fortuyn.

Beantwoording college

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter en dank u wel commissieleden voor uw inbreng. Ik beluister ook grote steun voor de aanpak die wij voorstaan met elkaar. Daar ben

ik heel blij mee. Dat geeft ook ambtelijk een ruggensteun. En er zijn een aantal kritische vragen gesteld die denk ik ook terecht zijn. Even ten aanzien van wat u allemaal aanduidt is over, wat nou die maatschappelijke minimum is. Ook dit onderwerp komt aankomende donderdag in de commissie samenleving boven water. Dit heeft wel wat teweeg gebracht, het maatschappelijk minimum. Het wettelijk minimum, ik probeer het ook hier even voor u uit te leggen, want u bent niet allemaal bij de commissie samenleving, bestaat in principe niet. Wettelijk minimumloon, dat wel. Dat is keihard. Het is omkaderd en dat heb je uit te keren. Zo simpel is dat. Maar in allerlei uitkeringen binnen het algemeen, algemene uitkeringen, denk aan Wmo of Jeugdwet, zijn het kaderwetten. En die zijn ook deels lokaal in te vullen. Wat is dan adequaat niveau? Wat verstaan we onder veiligheid? Welk niveau van veiligheid wil je hebben? Voorbeeldje te noemen, als wij voor de ouderenzorg, vervoer ouderen, je zal in de stad wonen en je hebt een bushalte voor je deur. Of je zal op het platteland wonen en je hebt geen bushalte voor de deur. Dan is denk ik in de stad een andere manier van vervoer regelen aan de orde dan degene die op het platteland woont. En gaan we die op het platteland gaan we die halen met een limousine en privéchauffeur of wordt die met paard en wagen weggebracht. Ik bedoel, ik chargeer, ik maak het een beetje extreem om aan te geven wij zijn verantwoordelijk voor het ouderenvervoer naar X, Y of Z toe. En daar zit die ruimte in. Dat is het grijze gebied. Wat vinden wij adequaat? Met andere woorden, u krijgt straks met elkaar richting perspectiefnota en de scenario's, de discussie eerst inhoudelijk, wat voor gemeente willen wij zijn? En dat is denk ik door dit soort aanduidingen die we doen. En daar waar we het wettelijk minimum kunnen kwantificeren in geld, dan doen we dat ook, want dan heeft het ook een basis. Maar het zal heel veel gaan om een budget waarvan een soort kern is om die zorg te verlenen, maar er zit een extra surplus op wat het grijze gebied is wat ik u net heb aangegeven. Dat geldt ook voor je dienstverlening. Er zegt niemand dat wij vier dagen, vijf dagen in de week open moeten zijn. En ook twee avonden. En nog een bus moeten hebben om even naar de inwoners te gaan. Dat zijn precies diezelfde verhalen. Je hebt een budget en willen we met die bus naar de inwoners? Of willen we twee avonden open zijn? Daar gaat het straks om, maar het gaat uiteraard om die grote stappen. En wij denken met vijf, acht varianten, dat zal zich moeten uitkristalliseren, u in ieder geval voldoende instrumenten te geven. En in antwoord ook op de heer Van den Beukel over knoppenboek of andere, het zal niet meer zo uitgebreid zijn, het zal meer geclusterd zijn, maar u krijgt het knoppenboek. U krijgt het instrumentarium om, wat houdt het in, wat voor gemeente willen we zijn? En u krijgt ook de financiën erachter. En dat wordt vertaald in de perspectiefnota. En die perspectiefnota, die is uiteraard met moties te larderen. En ook met amendementen, zoals het voorheen ook was. Want uiteindelijk, u kent mijn standpunt, de hygiëne van Plu, deze begroting is niet meer van het college, maar nou van u. U bent budget.

De voorzitter: Ik ga u onderbreken voor een interruptie van de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Altijd goed om die laatste zin te horen. Maar u zegt gelukkig, want er waren een aantal partijen die ernaar vroegen, dat de financiën er wel degelijk bij zitten. Dat kan ook bijna natuurlijk niet anders, dus dat is fijn. Alleen, ik vroeg me nog wel even af, ook zo door alle vragen van iedereen, daalde dat even bij me in. De cijfers van de begroting '25 worden gebruikt. Dan wordt er een soort eerste keuze gemaakt voor een variant, college en raad doet dat op 7 mei. Dan gaan we een aantal maanden verder en dan blijkt ineens dat de cijfers van in '25, dat is heel anders richting '26. Wat voor effect heeft dat dan op zo'n variant? Want dan krijg je waarschijnlijk, als we dat hadden geweten, dan et cetera. Dat wil je denk ik niet. Dus hoe gaat u om met die cijfers die heel anders kunnen gaan worden?

De voorzitter: Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Als u het weet, weet ik het ook. Het is natuurlijk een geweldig ingewikkelde puzzel, als je inderdaad een begroting maakt die deels op drijfzand gebaseerd is. Dat is natuurlijk helemaal zo. U weet zelf ook wel, we hebben net de decembercirculaire met elkaar gedeeld en dan komt er uit de verrassing uit de hoed over '23, '24 en in richting '25 komt er 1,3 miljoen extra uit. Als we dat geweten hadden in september, oktober, november afgelopen jaar, had u misschien wellicht andere keuzes gemaakt. Maar zo zit eenmaal die Rijksbegroting op dit moment in elkaar. Wij gaan naar beste eer en geweten met u de juiste informatie delen. En gaandeweg ook, dat hebben we altijd gedaan, in de maanden augustus verder fijn slijpen. En we zullen met u alle informatie delen om tot de juiste keuzes te kunnen komen.

De voorzitter: Dan ga ik weer naar de heer Van Santen voor een interruptie.

De heer Van Santen: Van dat drijfzand, daar word ik niet echt gelukkig van. Kijk, wat toch wel een verschil is met de vorige keer, denk ik, maar misschien heb ik het mis, nu gebruiken we de cijfers van de begroting '25. En natuurlijk weet je niet alles, ook niet in het oude jaar, maar er werd een inschatting gemaakt van, hoe gaan we richting '26, zou dat dan nu zijn. Dus dat is wezenlijk anders, lijkt me. Dus dat is mijn vraag van, hoe ga je met dat verschil om?

De voorzitter: Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: We zullen sowieso '26 en verder, want daar gaan we het inderdaad over hebben, zullen we mede baseren over de informatie die we hebben, ook nu hebben, in de decembercirculaire, dat gaat zich verder verwerken. Er staat ook in de septembercirculaire wat de effecten zijn richting '28. We gaan zelfs verder kijken dan '26, we gaan zelfs richting '28 kijken. Dat is ook van die varianten. We gaan echt rekening houden met de potentiële kansen die er financieel al op ons afkomen. En we zullen zo goed mogelijk op een actuele basis de varianten met u delen. En dat zal uiteindelijk tot een begroting leiden, '26 en verder. Nog even een belangrijke vraag. Er werd ook een vraag gesteld door D66. Die was een groot voorstander van de burgerparticipatie.

De voorzitter: Ik heb nog even, voordat u verder gaat, een interruptie van de heer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Ik zei net zelf in mijn termijn, we moeten niet alles willen weten aan de voorkant, maar toch nog even een verduidelijkende vraag over dat maatschappelijk minimum. Begrijp ik het nou zo dat, u zei, soms zijn het kaderwetten en is niet gewoon heel strikt duidelijk wat je moet doen, dan kun je het adequaat invullen. Zijn dan de verschillende varianten, geeft dat dan aan de manier waarop dat adequaat wordt ingevuld? Moet ik het zo zien dat variant A bij wijze van spreken de 10 kilometer is vervoer, variant B de 20 kilometer? Levert dat de verschillende varianten op of zie ik het dan verkeerd?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Fortuyn: Ik kan daar nog even onvoldoende inkleuring aan geven, want dan zou ik al de antwoorden hebben. En in de commissie Samenleving wordt hier ook weer over gediscussieerd. Het zal natuurlijk langskomen. Dat denk ik wel. Het gaat ook om dienstverlening. Hoe ver ga je met je dienstverlening? We hebben natuurlijk met elkaar ook gesproken over allerlei andere bezuinigingen in het verleden. Dit zal inderdaad wel geadresseerd worden. Maar hoe exact en welke kleur...Maar goed, ik kan het ook straks even

vragen via de voorzitter aan de ambtelijke ondersteuning rechts van mij. Maar ik heb daar niet eenduidig een antwoord op.

De voorzitter: Ik heb nog een interruptie van de heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel, voorzitter. Dan probeer ik de vraag van de heer Oostdijk misschien even anders te stellen om tot hetzelfde antwoord te komen. Als we een aantal varianten hebben, is het maatschappelijk minimum in iedere variant hetzelfde? Of varieert het maatschappelijk minimum per variant? Ik denk dat dat de vraag van de heer Oostdijk was.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Fortuyn: Er wordt in mijn rechteroor geroepen dat het overal hetzelfde is. Dus we gaan wel appels met appels vergelijken en peren met peren. En inderdaad, we gaan de trap naar beneden af. Dat klopt. Maar het heeft wel verschillende scenario's met verschillende effecten in de verschillende domeinen. Dat wel. Als dat het antwoord is wat u zocht, dan is dat bij deze gegeven. Ik was één vraag verschuldigd. Dat ging over die participatie. Er is 27 januari participatie geweest. Ik ben er zelf bij geweest. Ik vond het een zeer levendige avond. En ik was ook blij met het feit dat er een hele brede vertegenwoordiging was uit heel veel geledingen van onze samenleving. Daar was ik sowieso al blij mee. Dat valt niet altijd mee als je het over een onderwerp hebt. Breed vertegenwoordigd. Sterker nog, de 70 waar wij voor opgeroepen hebben, leverden zelfs een soort semi-wachtlijst op. Dat was op zich natuurlijk al fijn om te horen. We gaan dit per groepje, we hadden iets van acht werkgroepen, gaan we dat in verslag ook terugkoppelen ook aan u. Wij gaan de rode draad proberen te pakken uit die gesprekken. En die rode draad is ook een leidraad, omdat wij bij Lansingerland Peilt, gaan we ook een enquête uitzetten. En het zou natuurlijk vreemd zijn als we deze enquête en de antwoorden daaruit en de wellichte conclusies die we kunnen trekken, onvoldoende meenemen in het verdere verloop van dit proces naar de perspectiefnota en de verdere opbouw naar de begroting. Dat even in antwoord op die vraag. En ik denk dat ik alle vragen op dit moment beantwoord heb, behalve de 175.000 euro. Daar waar we het niet nodig hebben, zullen we het ook niet inzetten. Maar er is voorlopig een budget opgenomen voor burgerparticipatie en de enquête en het laten vertalen van die enquête naar A, de juiste vragen, maar ook B, welke conclusie kun je trekken. Want daar zijn we niet altijd even goed in, dan moet je echt een specialist laten doen. En B, wij hebben natuurlijk ambtelijk extra inzet nodig om het hier ook goed voor elkaar te krijgen, want alleen maar op de afdeling financiën leunen, dat gaat niet. Dus dat is de reden. Maar hebben we het niet nodig, dan zullen we het zeker ook niet inzetten.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Gaan we naar de tweede termijn? Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Ja, wel het geval. Mijnheer Van den Beukel.

Tweede termijn

De heer Van den Beukel: Ja, één opmerking nog. Dank u wel, voorzitter, ook voor de toezegging, voor de verduidelijking dat er alsnog een vorm van een knoppenboek gewoon wordt gemaakt. Dat zeg ik ook omdat ik me toch wat zorgen maak over discussies over, wat voor gemeente willen we zijn. Eerder aangegeven in dit traject, we hebben gewoon veel beleid op vlak van mobiliteit, de voorbeelden van de wethouder, wat we willen met OV, wat we willen met leerlingenvervoer en dergelijke. En als je het tot een nog hoger abstractieniveau tilt dan dat, ga je voor je het weet al ons beleid ter discussie stellen en ga je ook uiteindelijk heel veel filosofische gesprekken hier voeren die vast zinnig zijn, maar

niet als we het hebben over uiteindelijk een begroting sluitend maken. Dus die waarschuwing die geef ik hier en daarmee dank ik u.

De voorzitter: Ik denk dat die wel overkomt. Dan is duidelijk dat de fracties hun zienswijze ten aanzien van dit voorstel, ten aanzien van dit onderwerp, hebben meegegeven aan het college.

5.c Brief college uitvoering motie 80 jaar vrijheid

De voorzitter: Dan kunnen we doorgaan naar agendapunt 5.c. Dat is de brief van het college uitvoering motie 80 jaar vrijheid. Dat is tijdens de gemeenteraadsvergadering van 19 december jongstleden is deze motie unaniem aangenomen. De raad heeft het college verzocht om in samenwerking met Historische Verenigingen en Oranjeverenigingen een passend programma op te stellen voor de viering van 80 jaar vrijheid op 5 mei. Daarbij is een financiële richtlijn meegegeven van 80 cent per inwoner, wat neerkomt op een bezit van zo'n 50.000 euro. Wie mag ik daarover het woord geven?

Eerste termijn

De heer Halkes: Dank u wel, voorzitter. Het CDA Lansingerland is tevreden met de brieven van het college en het voorstel om ontbijten in de kern plaats te laten vinden en niet hier voor op de parkeerplaats. Maar, voorzitter, in onze eerdere inbreng hebben we ook gezegd dat we de vrijheid niet alleen moeten vieren, maar ook moeten herdenken. Door bijvoorbeeld in aanloop naar 5 mei iets te doen met de scholen in onze gemeente. Ik kan me bijvoorbeeld voorstellen dat de Historische Verenigingen een goed verhaal kunnen houden op de scholen over hoe de bevrijding van onze dorpen eruit hebben gezien. Zou het college die vraag nog kunnen meenemen richting de verenigingen? Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Markus.

De heer Markus: Voorzitter, wij hebben die moties van harte ondersteund en we hebben er alle vertrouwen in dat het college dit naar alle wijsheid die zij bezit, dit goed gaat inzetten.

De voorzitter: Wel, dan gaan we naar de heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel, voorzitter. Goed dat er geld is vrijgemaakt voor 80 jaar vrijheid te vieren. Ook goed dat er een beperkt kader is meegegeven, namelijk het organiseren van het ontbijt. Voor onze fractie is dit een hamerstuk. Wel een vraag aan het college, is er onderzocht of er een beroep gedaan kan worden op het zogenaamde V-fonds, het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranen, die dit initiatief volgens ons subsidieert? Dank u wel.

De voorzitter: Even voor de helderheid, het is geen raadsvoorstel hoor. Mijnheer Philippens.

De heer Philippens: Voorzitter, twee vraagjes voor het college. Er wordt nu een decentraal ontbijt gerealiseerd. Een reden, er zouden te weinig mensen komen. Ik begrijp dat tien jaar geleden dat er erg veel mensen en dat het een groot succes was, het centrale ontbijt. Dus waarom nu niet? Of het college daarop kan reageren? Voorheen was de reden, beperkte politie-inzet. Maar nu lijkt het, weinig mensen. En ook is daar met de partners overleg over geweest? Dat is vraag één. En vraag twee is, tien jaar geleden zijn we ook bezig geweest

met het bevrijdingsvuur. Dat zie ik nu niet terugkomen, is dat ook overwogen? En eventueel ook in de afstemming met de partners? Daar wil ik het bij laten, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Vanuit onze kant eigenlijk geen opmerkingen, behalve dat volgens mij de tijd niet terug is gezet van het vorige besprekingspunt. Dus ik wilde eigenlijk zes minuten lang hier over volpraten, maar dat kan niet, dus ik heb nog maar twee minuten. Nee, maar voor de rest geen opmerkingen. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Ook wij, bedankt voor de update. Mooi vooruitzicht en aan de Oranjeverenigingen en de Historische Vereniging om er iets moois van te maken. En ik voel de vrijheid om dit initiatief enorm te steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Scheringa.

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. We hebben er alle vertrouwen in dat het college samen met de maatschappelijke organisaties hier een mooi feest van maakt voor de hele gemeente. Dank u wel.

De voorzitter: Wie mis ik nou nog? VVD?

Mevrouw Van Bakel: Natuurlijk van harte. Ik hoop dat er een mooie dag van wordt gemaakt. En dat er ook stil wordt gestaan bij het feit dat onze jongeren niet altijd alle informatie meer geloven uit de geschiedenisboeken, maar met name TikTok. Dus wellicht dat daar ook nog een beetje aandacht voor kan zijn. En daarbij wil ik het bij laten.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan ga ik naar wethouder Cnossen.

Beantwoording college

Mevrouw Cnossen: Dank u, voorzitter. Dank aan de commissieleden voor hun commentaar op de brief. Daarom hebben we hem ook even voorgelegd om te checken van, is dit wat u verwachtte? De heer Halkes gaf aan een suggestie om aan de Historische Verenigingen mee te geven. Dat is wat mij betreft ook echt een suggestie. Want het college heeft wel gemeend de Oranjevereniging en de Historische Verenigingen zelf te laten bedenken hoe ze het willen doen. Behalve dat kader van het ontbijt. Maar we zullen dat meegeven. De heer Jansen van WIJ vroeg ook naar het V-fonds. We zullen dat nog eens even bekijken of daar nog een beroep op kan worden gedaan. De fractie van Leefbaar dacht toch weer terug aan het centrale ontbijt. Vanuit het college is erover nagedacht van, hoe kun je de samenleving nou het beste in positie zetten om iets te regelen? Als je dat hier centraal gaat doen, dan zal er toch ook hier vanuit het huis meer geregeld worden. En ik weet niet hoe u het vindt, maar ik vind in Bleiswijk op Koningsdag fantastisch. Dat gebeurt gewoon. Hoeven wij geen vinger voor uit te steken. Dus op die manier willen we het graag wegzetten. Ook de Oranjeverenigingen en de Historische Verenigingen zelf hun dingen te laten bedenken. Het bevrijdingsvuur vroeg u nog naar. Mijn ervaring is dat het altijd een initiatief uit de samenleving is. Maar de burgemeester gaf net ook al aan, als daar weer politiebegeleiding voor nodig is, dan mag dat dus niet. Maar goed, het moet uit de samenleving komen om dit op te halen uit Wageningen. Dus daar gaan wij niet over. En er loopt een initiatief. Want

vorig jaar deden ze dat ook? Oh nee, dat was mijn vorige gemeente. Oh, de burgemeester gaat meelopen als hij geen burgemeester meer is.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Is er een behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Het college is goed bezig om de motie uit te voeren, dus dat, heb daar alle vertrouwen in.

6. Stukken ter advisering aan de raad

6.a Reactie gemeenteraad op toezichtsbrief Begroting 2025 Provincie Zuid-Holland

De voorzitter: Dan zijn we nu aan...Er is één stuk, agendapunt 6. Een raadsvoorstel op de agenda van vanavond. Dat is 6.a, de reactie gemeenteraad toezichtsbrief begroting 2025 provincie Zuid-Holland. Het betreft een reactie op de toezichtsbrief van de provincie over de begroting 2025. De provincie heeft op 20 december vastgesteld dat de begroting voldoet aan de criteria voor regulier toezicht. Dit betekent dat de gemeente haar beleidsvoornemens zonder aanvullende goedkeuring kan uitvoeren. Wel uit de provincie, net als de vorige jaren zorgen aangegeven over zorgen over de structurele financiële positie op langere termijn. En het college stelt voor om de door de provincie gevraagde reactiebrief te sturen naar Gedeputeerde Staten, waarin de raad de opmerkingen van de provincie onderschrijft en toelicht hoe de gemeente verder werkt aan een sluitende begroting 2026-2029. Is er behoefte aan een woordvoering over deze? Mijnheer Azzouzi.

Eerste termijn

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. De brief van de provincie was helder. De reactie vanuit de gemeente is ook helder. Alleen, al jaren zit ik te vragen waarom maken we geen gebruik maken van het aanbod van de provincie om een takenvelden analyse of een financiële scan. Dat kost de gemeente geen geld. De provincie betaalt dat. Dat kan ook helpen met de zero-based en met het onderzoek naar de financiën. Kan de wethouder dat toelichten? Waarom hebben wij dat niet aangegrepen? Dank u wel.

De voorzitter: Verder nog vragen? Nee. Ja. Mijnheer Van Santen.

De heer Van Santen: De heer Azzouzi die triggert mij. Ik ben natuurlijk ook benieuwd naar de reactie. Maar als u denkt dat dat wat gaat opleveren, waarom zou u dan niet met een voorstel komen, dan kunnen we ons daarover buigen.

De voorzitter: Dat was eigenlijk een interruptie, merk ik nu. Mijnheer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Ik had een vraag gesteld aan de wethouder, dus ik wacht even wat de wethouder zegt.

De voorzitter: Verder vragen? Nee. Dan gaan we naar wethouder Fortuyn.

Beantwoording college

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Die vragen en het aanbod vanuit de provincie, we hebben sowieso het Cebeon onderzoek. Dus dat weet u, daar drijven we ook op verder en daar gaan we ook mee verder in het onderzoek. En zover ik weet, maar ik moet het even voor zekerheid navragen, is die vraag ook uitgezet bij de provincie Zuid-Holland. Want het is natuurlijk een aanbod, het is nooit weg om het gesprek aan te gaan. En

naar mijn idee is die vraag uitgezet, maar ik moet hem even navragen. Ik durf het niet met 100 procent zeker te zijn, maar ik denk dat ik wel gelijk heb. Maar even voor de zekerheid, ik reageer er even schriftelijk op om dat te bevestigen.

De voorzitter: Dank u wel. Nog behoefte aan een tweede termijn? Nee. Ik registreer hem als een hamerstuk voor de raad. Dat heb ik wel goed gezien, toch? Ja, dat dacht ik al.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Actualiteiten uit het college, agendapunt 7. Schriftelijk waren er niet, maar wethouder Fortuyn die heeft een actualiteit te melden. Gaat uw gang, wethouder.

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik wilde even aan de raad of de commissie mededelen dat er een langlopende, althans tienjarige, lening is afgesloten van 30 miljoen. Die wij in gang gaan zetten omdat de kastritme en de financiële behoefte, financieringsbehoefte over een langere termijn van tien jaar in ieder geval een structurele behoefte van 30 miljoen aangeeft. Dus die hebben we afgesloten aansluitend op een lening die wij op 20 miljoen gedaan hebben in september afgelopen jaar. Die terugwerkende kracht nog door het college bevestigd moet worden, want dat is in mandaat wel uitgevoerd, maar daar hoorde wel een collegebesluit aan ten grondslag te liggen. Dat was niet gedaan in september door een omissie en een misverstand in het mandaatregister. Dat wordt ook verder gecorrigeerd. Maar ook bij deze neem ik u mee en deel ik u mede dat we deze leningen aangegaan zijn. En de laatste van 30 miljoen wordt voor tien jaar lineair aangegaan en het heeft geen begrotingsconsequentie, zoals het er nu voor ligt, omdat de rentepercentages van dien aard zijn dat die afgedekt worden in de begroting die al reeds gemaakt was. Dat wilde ik even mededelen om in ieder geval het college rechtmatig handelen even gedekt te hebben in dat geval. Anders krijgen we in de BAC krijgen we weer een discussie. Dat was even mijn mededeling, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Leidt het nog tot een vraag aan de wethouder? Dat is niet het geval.

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Dan zijn we agendapunt 8, actualiteiten uit de commissie. Dat is niet het geval.

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Verbonden partijen. Mijnheer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Het is geen commissie Algemeen Bestuur zonder dat we op de valreep van de woensdagavond nog even over de MRDH babbelen. Bij de vorige afgelopen commissie AB van januari had ik u meegegeven wat onze inbreng zou zijn rondom de gezamenlijke vergadering over de evaluatie. De gezamenlijke vergadering van zowel de adviescommissie EV als VA. Dat ging toen vooral over dat we vanuit het EV-component logische volgorde van evaluatie, tijd nemen voor reflectie en dan pas weer verder stappen nemen, vanuit het vervoersautoriteiten component, vooral meer invloed voor de adviescommissie rondom dienstregeling en dergelijke. Dat had nogal wat voeten in de aarde in de MRDH. Voor MRDH begrepen hebben we een zeer, zeer, zeer uitgebreid debat gehad. We liepen zelfs uit in de tijd. Dat is wel echt nog nooit gebeurd, volgens mij. Maar uiteindelijk zijn wel alle punten die wij als Lansingerland hadden ingebracht in het

preadvies niet unaniem helaas, maar wel gewoon aangenomen en die zijn dus naar het algemeen bestuur verstuurd. In het verlengde daarvan, een van de dingen die in de economische visie zit waar de MRDH aan het werken is, is het zogenaamde Droombeeld 2050. En op 19 maart is daar een bijeenkomst over, ik hoor al een gniffel aan mijn rechterzijde, is daar een bijeenkomst over in Schiedam om daar met elkaar over te dromen in het Jenever Museum. Dus ik denk, dat dat moet goed komen, denk ik. Nee, als ik heel eerlijk ben, ik heb op basis van de uitnodiging die ik van de afgelopen week heb ontvangen, nou niet een heel concreet beeld wat we daar met elkaar gaan doen. Dus ik ga me ook nog even, buiten iets met betrekking tot jenever. Nee, maar even in alle serieusheid, ik ga me zo nog even beraden, ook met collega Meuldijk en ik denk ook even met de griffie van, hoe we u daarin kunnen meenemen, wat onze inbreng daar gaat zijn. Natuurlijk neem ik ook zaken als de samenlevingsvisie, de omgevingsvisie, daar natuurlijk mee. Maar ja, gezamenlijk met elkaar gaan dromen over 2050 met heel de regio op een avond in Schiedam, dat is wel een uitdaging denk ik. Maar daar kom ik dus nog bij u over terug in, ik denk, de commissie van april. Dus tot dan.

De voorzitter: Dank u wel. Nog vragen daarover? Nee? Dan zijn we...De joligheid neemt toe, aangezien het later wordt.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Maar we zijn bij agendapunt 10. Rondvragen zijn er niet. Maar nog even uw aandacht voor een tweetal zaken ter afsluiting van deze avond. Ik vraag graag uw aandacht voor Tienskip. Donderdagmiddag 13 februari ontvangen we zo'n 100 studenten van het mbo Oostland in het gemeentehuis. Tijdens deze Tienskipdag brainstormen de jongeren over oplossingen van maatschappelijke problemen die zij signaleren in hun omgeving. De jongeren presenteren hun oplossingen van kwart voor drie tot kwart over drie tijdens de markt van ideeën in de raadsfoyer hier. Alle raadsleden en duoraadsleden zijn uitgenodigd. En het zou heel fijn zijn als daar veel raads- en duoraadsleden aanwezig zijn. Gisteravond heeft mijn collega Nelleke Bouman diezelfde tekst voorgelezen in de commissie Ruimte. Morgen zal dat ook gebeuren in de commissie Samenleving. Dus komt allemaal. En dan ten slotte, graag wil ik nog memoreren dat vanavond de laatste vergadering van de burgemeester hier is. In de commissie AB. Ik ga nu niet toespreken, dat soort dingen, die afscheidsfestiviteiten gebeuren allemaal op donderdag 20 februari, 's middags en 's avonds in de raad. Maar ik denk dat nu in deze commissie Algemeen Bestuur, waar die voor het laatst nu is, toch wel een applausje voor hem op zijn plaats is. Ik sluit de vergadering.